National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa,Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 9 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

£103 P 20/6.

Second class mail registration number — 1060.

VABA EESTLANE

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 1 (2540) XXVIII aastakäik — Neljapäeval, 4. jaanuaril 1979 — Thursday, January 4, 1979 — Üksiknumbri hind 40 senti

Ü.E. Kesknõukogult vaba maailma eestlastele

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu avaldab aastavahetuse puhul kõigi maade eestlastele ja nende organisatsioonidele tänu ning tunnustust sõbraliku ja tulemusterikka koostöö eest äsjalõppenud aastal ja soovib algavaks aastaks kaaseestlastele õnne igaühe isiklikus elus ning kordaminekut ühiskondlikus tegevuses.

Issanda Aasta 1978 saavutustega vaba maailma eesti elus ja vabadusvõitluses võime tänumeeles rahule jääda. Ülemaailmse Eesti Noorte Aasta tähtsamaid üritusi, skautlike noorte Maailmalaager Koguja II, mille kordaminekuks USA eestlased ja nende organisatsioonid andsid otsustava panuse, tõi vaba maailma eestlastele kõigist asumismaadest noori kokku Ameerikasse ja kinnitas nende rahvuslikku kokkukuuluvust.

Kahe tähtsa asumismaa, Rootsi ja Kanada eestlaskonnad viisid edukalt läbi oma esindusorganisatsioonide uute koosseisude valimised. Lääne-Saksamaal korraldati Euroopa eestlaste laulupidu rea riikide eesti kooride osavõtul. Kesknõukogu korraldusel samuti Lääne-Saksamaal toimunud Euroopa maade eesti organisatsioonide esindajate konverents määras kindlaks rahvuspoliitilise tegevuse sihtjooni ja taktikat järgnevateks aastateks. Austraalia eestlaskond kroonis lõpulejõudva aasta mitmekülgset energilist tegevust tolle mandri eestlaste suursündmuse, detsembrikuu lõpupäevadel korraldatud Eesti Päevadega.

Vabadusvõitluse rinne laienes märkimisväärselt ja kandus maailmapoliitika areenile. Eestlaskond võttis Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu kaudu osa Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile sihitud viie rahva aktsioonist Nõukogude Vene kolonialismi vastu, missuguses aktsioonis kolme Balti riigi — Eesti, Läti ja Leedu — kõrval esmakordselt olid osavõtjaiks tugevad Ukraina ja Valge-Vene rahvused.

Eesti ja vaba maailma eestlaskond oli Kesknõukogu kaudu esindatud kõigil tähtsamatel usuvabaduse rahvaste enesemääramise õigus ning inimõiguste konverentsidel Euroopa riikides. Samuti oli eestlaskond Kesknõukogu kaudu osanik kahe raamatkoguteose väljaandmisest ikestatud rahvaste ja inimõiguste küsimuste alal — inglise keeles Torontos, Kanadas ja saksa keeles Bernis, Shveitsis.

Algaval aastal ootab meid suur töö esmajoones 1980. a. Rootsis toimuvate III Ülemaailmsete Eesti Päevade ja III Ülemaailmse Eesti Rahvuskongressi ettevalmistamiseks. Samal ajal peab töö ning võitlus Eesti vabaduse taastamiseks jätkuma kindla otsustavuse ning kõikumatu usuga õiguse võidusse ja Eesti iseseisvuse taastulekusse.

Meil, vaba maailma eestlastel, on küllalt jõudu kõigi eestluse viljelemise ja rahvusliku vabadusvõitluse suurte ülesannetega toimetulekuks, kui me ainult meeles peame, et meie tegevusele ja hoiakule on suunatud ikestatud kodumaal asuvate eestlaste pilgud.

ALFRED J. ANDERSON
Ülemaailmise Eesti Kesknõukogu esimees

Uue aasta tervitus Kanada eestlastele

Aupeakonsul I. Heinsoo läkitus

Seisame taas uue aasta künnisel. Aasta 1978 on vajumas aegade määratusse merre. Möödunud aasta tööd ja askeldused, rõõmud ja mured taanduvad minevikku ja inimene oma loomupärase optimismiga läheb uuele aastale vastu uute lootuste ja ootustega.

Võõrsil elunevate eestlastena vaagime meie aastavahetusel peale oma isiklike probleemide ka oma rahvuslikku elu ja tegevust. Vaatleme möödunut ja võime tõdeda, et Kanada organiseeritud ühiskond funktsioneerib aktiivselt ja harmooniliselt niihästi kultuurilisel kui ka rahvusliku vabadusvõitluse pinnal. Meie traditsioonilised rahvuslikud pidupäevad toovad endiselt kokku suuri rahvahulki, et koos ammutada jõudu oma rahvuslike eesmärkide poole pürgimisel.

Nendele, kes mingil põhjusel on jäänud kõrvale meie organiseeritud ühiskonnast, ütleme sellel aastavahetusel: „Eestlane, tule tagasi oma rahva elu ja tegevuse juurde, sest meie ei taha olla ununev, vaikiv lehekülg aegade raamatus..."

Eesti rahva suur kiriku-, riigi- ja kõnemees Jaan Lattik, kelle sünnist möödunud oktoobris täitus 100 aastat, ütles need tähelepanu väärivad sõnad: „Jumal ei ole meid mitte õudsest orjuse sõidust Siberisse selleks päästnud, et meie siin päästepaadis päikese all mõnuleme, vaid meile on antud suured ülesanded kaasa — seista võitlusliinil ja kosta oma kodumaa eluõiguse eest, kes ise ei ole võimeline seda tegema. Ta ei ole vaba."

Eks meenuta need, nüüd juba manalasse varisenud, Eesti patrioodi sõnad meile kõigile meie suurt ja üllast rahvuslikku kohustust — kosta oma kodumaa rahva eluõiguse eest. Seda saame efektiivselt teha ainult siis, kui püsime tugeva ja tiksmeelse rahvusliku ühiskonnana. Selle eesmärgi huvides andkem uuel aastal kõik oma panus ühel või teisel kujul Eesti rahvuslikule elule ja tegevusele.

Nende mõtetega soovin kõigile Kanada eestlastele —

EDURIKAST UUT AASTAT!

Välismaalased põgenevad Teheranist

TEHERAN — Teheranis on pääsenud liikvele visad kuuldused, et shahh loobub oma ametist ja sõidab välismaale. Teise versiooni kohaselt võtab ta pikemaajalise puhkuse, mille ta veedab välismaal. Palee ringkondadest lükatakse aga need kuuldused kategooriliselt ümber ja väidetakse, et shahh ei kavatse praeguses olukorras oma troonist loobuda või välismaale puhkusele siirduda.

Aastavahetusel jatkusid Teheranis ja teistes Iraani linnades demonstratsioonid ja meeleavaldused, millede kestel rüüstati ärisid ning põletati hooneid ja autosid. Suurem kokkupõrge sõjaväe ja demonstrantide vahel oli Mashedi linnas kus sõjavägi tulistas määratseva rahvamassi hajutamiseks rahva hulka, mille tulemusena ametlike andmete kohaselt sai surma 106 isikut. Shahhi vastased kinnitavad samal ajal, et surmasaanute arv oli 2000.

Tuhanded välismaalased kavatsevad Iraanist põgeneda, kuna olukord muutub seal iga päevaga halvemaks ja ohtlikumaks. Põgenemine õhu teel on seotud suurte takistustega, kuna lennuväljade teenistujad on teatanud, et nad ei teeni Israeli lennuühingu El Al'i ja Pan American World Airways lennukeid. Kanada kaitseministeerium on saatnud oma lennukid Ankarasse, kus need on stardivalmis Iraanis asuvate kanadalaste ja nende perekondade äratoomiseks.

Advokaat Ado Park sai Queens Counseli tiitli

Aastavahetusel annetati Ontarios silmapaistvamatele advokaatidele inglise tava kohaselt Queen Counseli tiitlid. Tiitli saajate hulgas oli ka tuntud eesti advokaat Ado Park, kes töötab juba aastaid ühes Kanada advokaadifirmas partnerina. Varem on eestlastest sama tiitli saanud advokaadid Ants Kerson ja Harry Landra.

Suured lumetormid Euroopas

LONDON — Euroopa kontinendil ja Inglismaal on viimaste päevade kestel möllanud suured lumetormid. Saksamaal ja Inglismaal on mitmel pool rongid jäänud lumme kinni ning liiklus maanteedel on katkestatud. Koos lumetormidega langes ka temperatuur paljudes kohtades paarikümnele pügalale alla nulli Celsiuse järele.

Head uut aastat! 1979

Eesti Maja suur saal oli uueaasta vastuvõtu koosviibimise puhuks väga kauniks dekoreeritud, lakke koondatud sadu õhupalle, neid rippus ka seintelt. Põhjapoolsele seinale olid asetatud suurte tähtedega „Head uut aastat!" ja selle all „1979". Pildil osa peolisi laudades. Foto: Vaba Eestlane

Uus aasta saabus vihmasajus

Meeleolukad uueaasta vastuvõtu pidustused Torontos ja Hamiltonis

1978. aasta lõppes pühapäevaga. See võimaldas aegsasti alustada uueaasta vastuvõtu pidustustega, mis Toronto eestlastel toimus kolmes erikohas. Ilm oli soe ja väga vihmane, nii et uus aasta saabus Torontosse vihmasajus, olles küll sõitjaile ja peolistele ebameeldiv, kuid siiski parem kui see sademestik olnuks jää või lumi.

Suurim pidustustest oli Eesti Majas. See oli juba tavakohane vanaaasta ärasaatmine, mida aastati on täismajaga tähistatud; lisaks oli väikses saalis antud võimalus noortele omavaheliseks koosviibimiseks heliplaadimuusika saatel.

Suur saali oli tihedasti laudu täis ja külaliste hulgas oli võõraid Austraaliast, Baltimorest ja Rochesterist.

Õhtu avas Eesti Maja esimees N. Valge öeldes kõigile tere tulemast ja tutvustas eelolevat kava, kus tantsumuusika eest hoolitses V. Gustavsoni orkester, kuna selle juurde laulis bariton Avo Kittask meeleolulisi laule, mis kogu peoliste perele hoogsa peotuju sisendas ja mille eest talle rohket aplausi tänutäheks anti.

Mõni minut enne kesköö ütles N. Valge sissejuhatavad sõnad eelolevale tähtsale hetkele. Ta ütles, et olete Eesti Majas oma sõprade keskel. Kandke seda sõprusvaimu ja oma rahvustunnet ka eeloleval aastal. Läheme vastu uuele aastale paremate lootustega nii siin kui ka kodu-Eestis. Lõpuks ta soovis Eesti Maja poolt kõigile palju tervist, õnne ja edu uuel aastal.

12 gongilööki märkisid järele jäänud sekundeid, misjärel tervitati uut aastat ühise Eesti hümniga.

Selle lõpul kostvad shampanjapudelite avamised oli aupaukudeks uue aasta esimestele minutitele. Saali lakke kinnitatud õhupallid lasti vabaks ja peolised hakkasid neid nagu õnne kätte püüdma.

Tartu College'is toimus akadeemilise pere uueaasta vastuvõtt korp! Revelia korraldusel. Osavõtjaid oli 175. Ruumid oli pidulikuks dekoreerinud kunstnik J. Saarniit, kattes lae sinise grepppaberiga, mis tuule käes liikus, seintel oli reljeefset eesti ornamentikat ja tekst „Head uut Tartu aastat!" Tantsuks mängis juutide professionaalne orkester, kelle viiuldaja esitas ka kolm soolopala, laulusolistiks oli Silvia Preem. Uueaasta saabumisel ütles M. Pedel tervituse ja märkis, et elame kaugel kodumaast ega ei tohi unustada rahvuskaaslasi, kes kodumaal elavad. Loodame et sini-must-valge lehvib jälle kodumaal.

Kolmandaks uueaasta vastuvõtuks oli T. E. Seltsi pidustus Mississaugas, kus 130 inimest veetsid meeleoluka vanaaasta lõputunnid ja uueaasta vastuvõtu. Eeskavalises osas esines Kai Kääridi tantsutrupp, kuna tantsumuusikat pakkus A. Altosaare orkester. Uus aasta võeti vastu esimehe V. Poolsaare lühikese sõnavõtuga.

Toronto eesti ühiskonna „Eesti Kodus" toimus uueaasta vastuvõtt teistkordselt omas ringis, millest osa võtsid 90—95 inimest, kellele perenaised Viivi Musta, Karin Vabasalu, Herta Toater, pr. Haab ja Elli Sepp olid valmistanud õhtusöögi.

Eeskavaline osa oli rohkem omaalgatuslik ja improviseeritud. Selles esinesid K. Karuks viiulil, Julie Herma klaveril kuna lauldi rohkesti ühislaule.

Uueaasta saabumisel soovis K. Reissaar kõigile paremat uut aastat.

J. Herma lõi klaveril 12 akordi ja siis võeti uus aasta vastu Eesti hümniga. Pärast jätkus seltkondlik tegevus helisisteemist antavate rütmide saatel kella 4-ni hommikul.

Eestlaste uueaasta-vastuvõtud toimusid ka väljaspool Torontot, millest Toronto eestlased osa võtsid. Seedriorul korraldas uueaasta-vastuvõtu Kitcheneri Eesti Selts, millest 100 inimest ümbruskonnast osa võtsid, nende hulgas hästi palju noori. Tantsuks mängis G. Iltali orkester, kuna M. Niinvee laulis meeleolu- ja seltskondlikke laule.

Uue aasta saabumisel tervitas koosolijaid Kitcheneri Eesti Seltsi esinaine, soovides kõigile uut aastat.

Koosviibimise puhul korraldas peolaua seltsi naistoimkond.

Hamiltoni Eesti Selts korraldas uueaasta-balli Burlingtonis Holiday Inn ruumides. Osavõtjaid oli üle 200. Kavalises osas esitasid Valve Tali, Olaf Kopvillem ja Edgar Kink väga huvipakkuva muusikalise põimiku.

Ühendriikide suurim massimõrvar

CHICAGO — Chicago eeslinnas Norridge'is on avastatud suurem massimõrv, mida peetakse Ühendriikide suurimaks sellelaadiliseks kuriteoks. Politseivõimud arreteerisid 36-aastase homoseksuaalsete kalduvustega ehitusettevõtja John Gacy, kes oma sõnade järele oli mõrvanud 32 poissi ja noormeest ning matnud nende laibad oma maja alla või visanud jõkke. Kaevamistel on tema maja alt seni kätte saadud 27 poolkõdunenud laipa.

Shahhi vastased demonstratsioonid ka Hamburgis ja Lääne-Berliinis

BONN — Lääne-Saksamaal korraldati kõige suurem Iraani shahhi vastane demonstratsioon Frankfurdis, kuid sellele järgnesid väiksemad meeleavaldused ja kokkupõrked politseinikega ka Hamburgis ja Lääne-Berliinis. Hamburgis võttis demonstratsioonist osa ligemale 2000 isikut — peamiselt noored, kes on kõige vastuvõtlikumad kommunistide ässitustööle. Demonstratsioonide kestel toimunud kähmelustes said viis demonstranti ja üks politseinik haavata, 75 isikut arreteeriti.

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1979. aastaks!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"

Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Toronto.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 8, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $32.—, poolaastas $18.— ja veerandaastas $9.50, kiripostiga aastas $53.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $35.—, poolaastas $19.— ja veerandaastas $10.50. Kiripostiga USA-s: aastas $58.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.50.

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $69.—, poolaastas $34.50 ja veerandaastas $18.—.

Aadressi muudatus 40 c. — Üksiknumbri hind 40 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Uude aastasse

Uks 1978. aasta järele on sulgenud ning see sündmusterikas ning mitmeti kirevatest sündmustest tulvil 365-päevane ajaperiood on vajunud ajamerre. Pilku tagasi heites möödunud aastale, ei saa meie ütelda, et see oleks toonud suuremaid silmatorkavaid muudatusi maailma praeguses stagneerunud olukorras, kuid 1978. aasta kestel küllvati siiski siin ja seal seemneid, milledest kasvavad ja arenevad sündmused võivad tulevikus tunduvalt muuta maailma üldpilti ja kutsuda esile uusi olukordi.

Linnulennuliselt 1978. aastale tagasivaadet tehes võime konstateerida, et imperialistlik N. Liit on jatkanud oma senist pealetungipoliitikat ning möödunud aastal langes selle ohvriks Afganistan, kus Ühendriikidele ja teistele läänerriikidele ootamatult toimus üleöö riigipööre, mille tulemusena mõrvati senine president ja tema lähemad nõuandjad ning seati ametisse N. Liidule truualamlik kommunistlik valitsus. N. Liidu teine suurem pealetungioperatsioon algas õlirikkas Iraanis, kus põrandaalune kommunistlik partei töötab käsikäes konservatiivsete muhamediusu vaimulikega, et kõrvaldada võimult shahh Resa Pahlevit ning asendada tema rezhiim kommunistliku või N. Liidule sõbraliku valitsusega. Iraani tasalülitamine on juba pikemat aega olnud Moskva välispoliitilises kalendris esiplaanil ning nüüd leiti paras moment selle küsimuse lahendamiseks.

Iraani sündmuste arengul on tohutu tähtsus Kesk-Ida tulevikule ja kogu maailma tulevasele saatusele. Kui Iraan peaks langema N. Liidu kontrolli alla, siis oleks see esimeseks mõjuvaks sammuks kogu Kesk-Ida praeguse poliitilise struktuuri ja jõudude kokkuvarisemisele. Iraanile võib järgneda maailma suurimaid õliriike Saudi Araabia, kes juba praegu vaatab murelikul pilgul N. Liidu edusamme Iraanis ning suhtub kritiseerivalt Washingtoni, kes ei ole ilmselt võimeline Iraani sündmusi mõjutama. Iraanis valitseva mässulise meeleolu taustal ei olnud mõõdukas Saudi Araabia võimeline ka õlihindade tõstmist parajasuse piirides hoidma ja nagu see selgus äsjasel Petroleumi Eksporteerivate Riikide Organisatsiooni koosolekul, tõstetakse õlihinda käesoleval aastal 14,5 protsenti, mis omakorda süvendab inflatsiooni Ühendriikides ja teistes läänerriikides.

Kuid samal ajal kui Kremlis registreeriti ilmse rahuldustundega võite uute valitustes ja maailmas segaduste tekitamise näol, pidi kommunistliku partei keskkomitee poliitbüroo aktsepteerima ka tagasilööke, milledest mõjuvam oli Hiina ja Ühendriikide lähenemine ning mõlemate suurriikide vahel lähema koostöö loomine, mis annab võimalused Hiinale oma tööstuse ja põllumajanduse moderniseerimiseks ning sõjavõe varustamiseks ajakohaste relvadega. Sellele lisaks saab Hiina tugeva toetuse Jaapanilt, kes samuti sõlmis Pekingiga kaugeleulatuva kaubandusliku ja koostöölepingu, mille tulemusena Hiina saab toetuse ka Jaapani tööstuselt ja kõrgelt tehnoloogialt oma riigi väljaarendamiseks. Praegu on väga raske ütelda, millised on nende koostöölepingute lõplikud tulemused kuid sündmuste praeguses faasis on need löönud venelased teataval määral tasakaalust välja, kuna Hiina tugevuse ja mõjuvõimu kasvamisel peab Moskva paratamatult hakkama piirama oma suuri ambitsioone.

Kui „Hiina kaardi" väljamängimine oli Ühendriikide välispoliitika meistritele ja president Carterile suureks diplomaatiliseks võiduks, siis Kesk-Ida probleemide korraldamisel ning Iisraeli ja Araabia riikide vahel rahu saavutamisel ei käinud ameerikaste käsi kaugeltki hästi ning paljureklaamitud rahuläbirääkimised Iisraeli ja Egiptuse vahel jooksid aasta lõpuks täielikult ummikusse. Mõlemad pooled räägivad entusiastlikult rahust kuid läbirääkimiste senise käigu järele otsustades ei ole Iisrael valmis Egiptusele ja teistele Araabia riikidele tegema vajalikke kontsessioone.

Nii palju linnulennuliselt maailma tähtsamatest poliitilistest sündmustest möödunud aasta jooksul.

Kuid meie oma vabadusvõitlus?

1978. aasta kinnitas järjekordselt kui raske meil on läbi murda Balti riikide küsimuse maailmafoorumil esile tõstmisel. Helsingi kokkulepete järelkonverents Belgradis näitas läänerlike jällegi nende halvemast küljest, kuni läänemaailm leppis inimõiguste küsimuses jällegi venelaste tõrjuvate väidetega ja otsitud vastusüüdistustega. Balti riikide, Ukraina ja Valge-Vene vabas maailmas tegutsevate keskorganisatsioonide ebaõnnestunud katse N. Liidu dekoloniseerimise resolutsiooni esitamiseks Liitunud Rahvaste Organisatsiooni andis tõendi, et maailmaorganisatsiooni juhatus ja sekretariaat on N. Liidu ja tema trabantide kontrolli all ning Moskvale allaheidetud riikidesse suhtutakse LRO-s ülbelt ja üleolevalt.

Kuid iga ebaõnnestumine põhjustab uute ideede esilekerkimise ja uute võimaluste otsimise. Ning selles vaimus läheme ka uude aastasse ja jatkame oma võitlust Eesti vabastamise ja eestlaste õiguste jalulseadmise eest. Loodame et selleks aitavad kaasa ka maailma poliitiliste sündmuste uued arengusuunad, mis võivad sisaldada meile soodsaid elemente. Selles lootuses soovime ka kõigile eestlastele head uut aastat!

K. A.

Poliitilised naljad

„Kes on intelligentsem rahvas, eestlased või prantslased?"

„Prantslased loomulikult."

„Miks?"

„Prantsusmaal oskab iga kojamees prantsuse keelt. Eestis ei oska isegi peaminister õigesti eesti keelt."

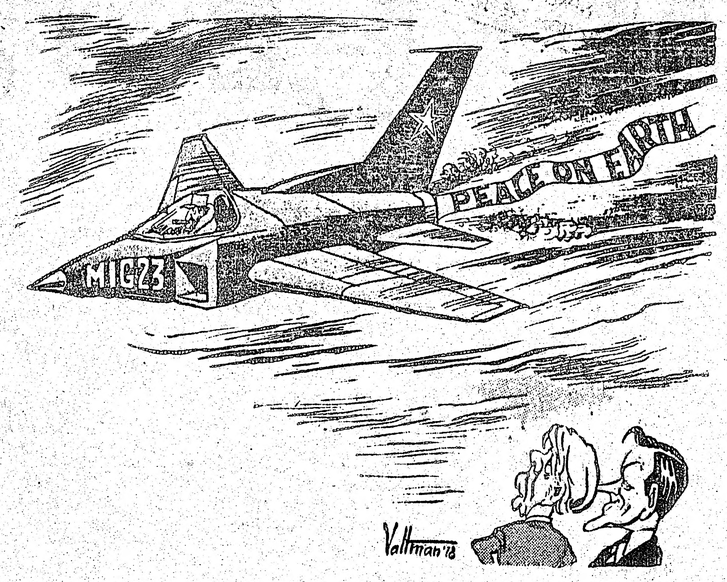

„Aga mis siis, kui ta tõesti **mõtleb** tõsiselt?"

Mida ennustatakse 1979 ks aastaks

Aastavahetus on tegevuses hoidnud jälle kõik need, kes usuvad neil olevat ettekuulutaja või selgeltnägija annet. Igaühel neist on mõni ennustus aastale jooksul täitunud, mõni paar kokku jäänud ja teine lahku läinud, mistõttu on nüüd nende uued ennustused kaalukamad. Ameerika ennustajate suurem osa ettekuulutusi haaravad filmi- või TV-tähti, kelle iele uuel aastal ennustatakse pulmi, lapsi ja mõnel määral ka abielusid. Mõned praegu veel õnnelikult koos elavad filmitähed jõudvat eeloleval aastal end lahutada ja uue ning ikka nooremaga uuesti abielluda.

Ameeriklasi panevat jahmuma uudis, kui venelased avastavad ühe maailmaruumijaama, mis ehitatud tuhandeid aastaid tagasi, maailmaruumist. Keegi ennustab ette nii julget olukorda kui inflatsiooni seisma panekut. Nagu eelmistel aastatel nii tehtavat eeloleval suuri avastusi meditsiinilisel alal, mis raputavat kogu maailma. Nii näeb Miami ennustaja Mickie Dahne ette suurt läbimurret vähjahaiguse uurimisel Kalifornia meditsiinikeskuses.

Juunikuul uurijad avastavad ensüümi, mis põhjustab rinna- ja kopsukasvajate kiiret kadumist.

Järgmise kahe aasta jooksul leitavat, et see olevat efektiivne ka teiste vähjahaiguste vastu.

Sama ennustaja kuulutab ette, et ühes suuremas meditsiinilises uurimiskeskuses kirde USA-s arendavat arstid uut fantastilist ravimit, mis kaitsvat inimesi südameatakkide vastu. Kui selline tablet päevas sisse võtta, hoidvat see veresooned puhtad kolestoroolist ja rasvaineist. Texase arstid aga arendavat ühe üllatavalt eduka seerumi hambamädaniku vastu millega välditakse hambaaukude tekkimine. Üks süstimine iga kahe aasta kohta hoidvat tulevikus ameeriklaste hambad vabad hambamädanikust.

Kalifornia ettekuulutaja Clarisa Bernhardt ütleb, et president Carter nimetab Jackie Onassise ühe Aafrika riiki saadikuks.

Ka tuntud TV-kommentaator Walter Cronkie lahkuvat oma kohalt ja võtvat vastu USA diplomaadi koha Vaikse Ookeani saarestikus. Tema teised ennustused kuulutavad, et arstid leiavad seose hambamädaniku ja südamehaiguse vahel. Arizonas avastatakse aare, mis tõendavat väga vana tsivilisatsiooni Ameerikas. Ted Kennedy katsuvat saada järgmiseks USA presidendiks, valides oma abiliseks John Connally. USA valitsuse programm Tundmatu Lendava Objekti (UFO) kinniptüüdmisest tehtavat avalikuks: Egiptuses olevat sel aastal suurem maavärisemine, mis kahjustavat antiikseid ehitusi.

Chicago ennustaja Olof Jonsson ütleb, et hiljuti surnud usukultuse juhi Jim Jonesi vaim avaldab selgeltnägijate kaudu, et tal on salajasi kohvreid, mis täidetud üle kümne miljoni dollari suuruses Kalifornias, Argentiinas, Brasiilias ja Tshiilis.

Orlando ennustaja Jack Gillen näeb ette aprillis suurt aktsiaturu õitsengut millega lõppevat ka inflatsioon.

Sama mees ennustab ka, et uurijad avastavad, et vananemist võib seisma panna, süües iiht Amasoonase dzhunglis kasvavat puuvilja. Ta näeb ette veel uue planeedi avastamist seoses Veenuse uurimisega, Uganda diktaatori Idi Amini mõrvamist 13. märtsil ja president Carterile sattuvat õnnetust 8. ja 10. aprilli vahel. Ta näeb ette ka suurt skandaali USA Food and Drug Administratsioon'iga, kus hoitakse turule laskmast väljahaiguse vastaseid ravimeid. Pärast skandaali tulevat ravimid turule ja vähjahaigus kaotavat oma esikoha praegustele tervishoiu probleemide hulgas.

Ennustaja Fredrick Davies ütleb, et ookeanide uurija Jacques Cousteau teeb üllatava avastuse, olles filmimas Vaikses ookeanis Mariana sügavikus, leides seal tõendeid legendaarsest kaotatud maailmast Atlantisest. Ta näeb ette veel suuremat õlileidu Texases, mis parandab USA majandusliku olukorda, Caroline Kennedy abiellumist rikka Wyomingu suurtalunikuga, eskimo tütarlapse valimist Miss Maailmaks 1979.

Mickie Dahn on ennustanud veel, et vene tippteadlane hüppab läände ja teeb maailmale teatavaks, et venelased on kinni püüdnud maailmaruumielaniku, keda kasutatakse uute relvade arendamiseks venelastele.

New Yorgi selgeltnägija Shawn Robbins ütleb, et dr. Jonas Salk, teadlane kes leiutas seerumi lastehalvatuse vastu, teeb uue imeravimi avastuse, millega elimineeritakse tavaline külmetus.

Bill O'Hara ennustab, et Ford Motor Company tegevat teatavaks USA valitsusele shokeeriva uudise, et ta kavatseb Ameerikast lahkuda protestiks kõrgede maksude tõttu.

Londoni ettekuulutaja Marjorie Staves hoiatab suurema maavärisemise eest tuleval aastal Kalifornias, mis tekitavat suuri inimohvreid ja miljardeid dollareid majanduslikke kahjustusi. See on nii tõsine, et muutvat Kalifornia rannikujoont.

Ja lõpuks Florida ennustaja Page Bryant näeb ette et Christina Onassis andvat oma hiigelvaranduse tema abikaasa nõuandel kommunistidele.

Nende üldisemat laadi ennustuste vahel on lugematu arv isikukohaseid, peamiselt romantikaga seotud sündmusi, mis aga on nii tavalised Ameerika ühiskonnas, et neid nagu pole vajagi ette ennustada, kuna need on selle ühiskonna igapäevaseks eluvormiks.

Iisraelis likvideeriti illegaalne asula

JERUUSALEMM — Iisraeli sõdurid likvideerisid kiiresti illegaalse juudi asunduse, mille ultra natsionalistliku organisatsiooni Gush Emunimi liikmed püstitasid Jeruusalemma lähedale mäekinkale. Asunduse organiseerijateks olid N. Liidust saabunud 75 perekonda, kes ignoreerisid kohapealse armeeüksuse ülema korraldusi vabatahtlikult lahkumiseks. Seejärele saadeti kohale sõjaväe bussid ja illegaalse asula ehitajad kanti sõdurite poolt sõidukitesse ja viidi minema.

Taivanis tungiti kallale ameeriklastele

TAIPEI — Taivani saarel on pärast Ühendriikide ja Hiina lähenemist puhkenud tugev ameerikavastane meeleolu. Pealinnas Taipeis toimunud meeleavaldustel atakeerisid demonstrandid Ühendriikide ametiisikuid, kes saabusid lennu teel Taipeisse, et pidada läbirääkimisi Ühendriikide ja Rahvusliku Hiina vahekordade korraldamiseks uues olukorras. Demonstrandid purustasid ameeriklaste autoaknad ning loopisid autot munadega ja kividega. Delegatsioonijuht Ühendriikide välisministri abi Warren Christopher ja mõned teised delegatsiooni liikmed said kallaletungi ajal vähemaid vigastusi.

Tiina Tuvikene

AEG

Veereb ringi päeva kuldne tõld — on aeg
Ta kutsar — lõppematus ajaringis veab inimkarja.
Me reisijad sel karusellil, kus igal inimesel
Oma peale tulek, maha minek on pandud igaviku
Tähe kirja. Ja aasta tuleb uus nii nagu käskjalg,
Saatuslehti jagab, et kantud saaks kõik ajaraamatusse.
Ning inimene ise, ta suuril silmil vaatab ajakadu
Kätest — ei aita kartus, kahjutunne — vaid
Lohutust saab ainult usulättest. Hei aeg! Sa
Tiivuline kutsar kiirel teel, su reisijatel pea taas
Aasta uus! Kõik uued lootused ja rõõmulaulud suus.
Nüüd kuule, helisevad tornis kellad ja säravad veel
Kuused kiiünlaist rüüst! Üks ring on jälle täis —
Uus ajatee on ees... vaid soovi õnne kõigile, kui
Kell lööb kaksteist! Mis sest, et taevas tähti täis,
Ei peatu iial päeva kuldne tõld, see maa me jalge all,
Me elupõld ja iga inimese karusell!

Kommentaarid

Kanada ajakirjanduses on ilmunud pikki artikleid Kanada kommunistist dr. Norman Bethune'st, kes tegutses Hispaania kodusõjas kommunistide poolel ja siirdus siis Hiinasse Mao Tse-tungi juurde, kus ta ravis Mao punasõdureid ja teenis endale kommunistliku Hiina kangelase tiitli. Mao on nüüd surnud ja tema inimloomuse vastased teooriad lükatakse tema järeltulejate poolt üksteise järele ümber, kuid Bethune on jäänud Kanada avalikkuses peaaegu rahvuskangelaseks, kelle sünnimaja seinale Ontarios, Gravenhurstis, kinnitati isegi vastav mälestustahvel.

Kuid Bethune pole ainuke kommunistliku värvinguga auväärne Kanada kodanik. Tema kõrvale on nüüd äkki kerkinud Hans Blumenfeldi nimeline endine kommunist, kellele annetati äsja Kanada kõrgeim tsiviil-aumärk — Kanada Orden, millega austatakse Kanadas igal aastal silmapaistvaid isikuid kõigilt elualadelt.

Kes on siis Hans Blumenfeld, keda peeti nii tähtsaks meheks, et talle annetati kõrge Kanada aumärk?

Hans Blumenfeld oli veel kakskümmend aastat tagasi niivõrd kahtlane mees, et talle ei antud Kanada kodakondsust ning et ta sai selle alles mitu aastat hiljem pärast suuremat protestikampaaniat. Ta on sündinud Saksamaal Osnabrückis 1892. aasta. Viibis 1930. aastast kuni 1937. aastani — seega Stalini kõige suurema terrori perioodil — N. Liidus, kus astus kommunistliku partei liikmeks. Oma jutu järele heideti ta parteist 1935. aastal välja ja tuli varsti pärast seda Lääne-Euroopasse, kus elas Prantsusmaal ja teistes Euroopa riikides. Hiljem siirdus Ühendriikidesse ja sealt Kanadasse, tegutsedes Philadelphias ja Torontos linna plaanikomisjonides.

Kanada ajalehtedest ei selgu, miks endisele tuntud kommunistile, kes Kanadas tegutses kommunistide katteorganisatsiooni Kanada Rahukongressi tööle kaasaaitamisel ning oli sellega pinnaks silmas Kanada Ratsapolitsei poliitilisele osakonnale, annetati Kanada Orden, mille osalisteks käesoleval aastal said ainult 64 kanadalast. Või on Hans Blumenfeldil mingisugused salajased teened Kanadale, millest üldsust ei ole võimalik informeerida?!

o

New Yorgi suurajaleht „New York Times" mainib oma möödunud pühapäevases numbris, et N. Liidul on palju probleeme 1980. aasta olümpia purjetamisvõistluste korraldamisega, mis teatavasti toimuvad Tallinnas. Võistluste ettevalmistustööd ei arene sujuvalt, kinnitab ajaleht ja lisab, et Rahvusvahelise Jahtklubide Unioon otsuse kohaselt ei lasta venelastel ehitada kõiki neid jahte, mis kuuluvad olümpia ühtlase kavandi klassi. Ühendriikide juhtiva purjejahisportlase Bill Bentseni andmetel andsid venelased 470-klassi kuuluvad katsepaadid Rahvusvahelise Jahtklubide Unioonile katsetamiseks, kuid need osutusid niivõrd halvasti ehitatuks, et paatide võimed ei ole ühesuguse kvalifikatsiooniga. Venelased pidid olümpiapurjetajatele ehitama ka 470-klassi Finn-klassi paadid, kuid kuna 470-klassi paadid osutusid erakordselt viletsaiks, siis ei tellita N. Liidult tõenäoliselt ka Finn-klassi paate.

Bill Bentsen väidab, et venelaste poolt ehitatud 470-klassi kiudklaasist paadi kere on väga pehme ja painduv, mille tulemusena kõigi paatide võimed ei ole võrdsed. Bentsen ütleb, et need paadid on ehitatud nagu kummist kuna isegi käevajutamise puhul annab paadikere tunduvalt järele.

Venelastele on nüüd appi rutanud Ühendriikide tuntud paadiehituse firma Vanguard Boats of Pewaukee Wisconsinis keda peetakse maailma parimaks 470-klassi paatide ehitajaks. Vanguardi esmajärguliseks eesmärgiks on tutvustada venelasi paadiehituse tehnoloogiaga ja õpetada neile kiudklaasi lõhestamise saladust. Kuid kõigele lisaks puudub venelastel ka vajalik spetsiaalne kiudklaas

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

6. ja 7. jaan. dr. A. Mae, tel. 493-7231.

13. ja 14. jaan. dr. R. Pahapill, tel. 921-7777.

Dr. Piret Truuvert räägib hambaarsti karjäärist

Torontos ilmuva ajakirja „Teen Generation" novembrikuu numbris on seitse ajakirja leheküljepühendatud mitmesuguste töö ja tegevusalade kirjeldamisele, mis on ilmselt mõeldud noorele lugejaskonnale ideede ja informatsiooni andmiseks. Teiste tegevusalade kõrval on kirjeldatud ka hambaarsti ala, mille iseloomustamiseks on toodud jutuajamine noore eesti hambaarsti Piret Truuvertiga. Kirjutis on varustatud ka dr. Piret Truuverti pildiga ja tema abilisega hambaarsti kabinetis.

Noor hambaarst jutustab ajakirjale oma tööst ja selle probleemidest, mainides et praeguseaja moodsal hambaarstil ei ole mitte ainult tähtis oma töö põhjalik tundmine vaid ta peab teadma, kuidas suhelda efektiivselt inimestega — nii patsientidega kui ka oma abilistega. Piret Truuverti eesmärgiks on käituda inimestega selliselt, et nad tunneksid endid mugavalt ja koduselt. Ta ütleb, et ta ei kanna oma kabinetis valget rõivastust, kuna see meenutab patsientidele haiglat. Lõpuks annab dr. Piret Truuvert ajakirjale ülevaate hambaarstide ettevalmistusest ülikoolides, mainides, et võistlus hambaarsti teaduskonda sissepääsemiseks on väga tugev.

Ajakirjas antakse ka kokkuvõtlik ülevaade hambaarsti elukutsest, väljavaadetest ja teenistusest hambaarstina. Ajakiri mainib, et hambaarstidele on eriti head töötamisvõimalused väiksemates ja kaugemates keskustes. Vastavate andmete põhjal on hambaarstide keksmine aastane bruto sissetulek 44.000 dollarit.

Jaan Kuuse suurem osa ameerika teatris

NEW YORK (VES) — Eesti lavastustest New Yorgis tuntud Jaan Kuuse esines kandvas osas nn. Off-Broadway teatris „22nd Street Players Inc.". William Inge näidendis „Natural Affection" mängis Jaan Kuuse Donnie't, kujutades 17-aastast noorukit, kes on sellesse maailma saabunud vallaslapsena.

Kavalehel kirjutatakse, et Jaan Kuuse on esinenud mitmes näidendis New Yorgis, viimati Frieda Horowitzi komöödias „A Body in Every Bed" Victori osas. Ta on esinenud ka veel teistes teatrites, nagu Theatre In Chelsea, American Modern Dance Theatre ja mänginud kandvas osas ka Sophoklese „Antigones" Kreeka Rahvusteatris Illinoisis. Ta omab BA kraadi teatri alal New Yorgi ülikoolilt ja on õppinud teatriala kuulsas John Strasbergi stuudios.

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

jahtide ehitamiseks ning tõenäoliselt annavad lahked ameeriklased neile ka seda.

Nii tuleb välja, et ameeriklased ja teised rahvad ehitavad venelastele hotellid, lennuväljad ja teised väjalikud ehitused olümpiamängude läbiviimiseks. Ja nagu nüüd selgub, ehitavad nad neile isegi paadid. Kas kogu asi ei kuku lõpuks nii välja, et läänerriigid eesotsas ameeriklastega on olümpiamängude korraldajad, organiseerijad ja ehitajad, kuid au, mida Moskvas osatakse paremini propagandaks ära kasutada kui hotelle ja võistluspaate ehitada, langeb venelastele. Kuid selliselt on läänerriigid juba kuuskümmend aastat oma asju ajanud ning selle aja jooksul ei ole nad elust ega venelastest midagi õppinud.

AMI

Laupäeval, 16. dets. külastas jõuluvana T. E. S. Lasteaia noorteperet, vestledes noortega ja kuulates nende eesti laule. Pildil vasakult **Justin Bartlett**, jõuluvana abiline Reet Roos, jõuluvana (H. Ründva) süles Kathryn Hiir, edasi Krista Baxter, lapsi ja kasvataja Pilvi Niit.

Foto: Vaba Eestlane

Operetilavastuseks vajatakse toetajaid

Peter Paul Lüdig vestleb probleemidest seoses operetilavastusega

Teisel jõulupühal viibis Torontos Buffalos elav eesti helikunstnik Peter Paul Lüdig. Ta on kahel korral olnud Eesti Rahvusteatri poolt lavastatud opereti muusikajuhiks. Kuna need operetid oma viisirikkusega ja lõbusa sisuga olid väga kaasahaaravad ja meeleolukad, siis ongi esimeseks küsimuseks: millal tulete jälle Torontosse uut operetti lavastama?

Peter Paul Lüdig ütleb, et operetilavastamisega on seotud palju raskusi. On vaja rohket organiseerimist ja seda ei saa teha teatri seestpoolt, näitlejate eneste poolt, kelle koormatus oma igapäevase töö kõrval on niigi liiga suur, otse ülejõu käiv. „Kuid ma olen põhiliselt optimist ja usun, et peaks olema teid selle olukorra kergendamiseks", seletab ta ja räägib siis, et meil on **igasuguste huvidega inimesi.**

Nii võiks saada kokku ühe grupi inimesi, kelle huvi on teater, just selle reaalse külje vastu, milleks on majandusliku kandejõu ja organiseeriva abi andmine.

Ta ütleb edasi, et operett ja ooper ka kallid ettevõtted teatritegevuses, et neid lavale tuua. Kuid Eesti Rahvusteatril on olemas Lydia Vohu näitejuhina ja P. P. Lüdig muusikajuhina, on rida näitlejaid kes on valmis esinema. Kulude poolel on kõrged saali ja harjutusruumide üürid, dekoratsioonid ja mitmed muud kulud, mis annavad kokku väga kõrge summa. See summa on nii suur, et pääsmete hindadest ei suudeta seda katta. Enne tegevuse alustamist tuleks teatril kusagilt toetust saada.

P. P. Lüdig seletab edasi oma otsest muusikaga seotud osa, öeldes et ametiühingusse kuuluvad orkestriliikmed on väga kõrgehinnalised.

Päris õpilastega ei julge seda siiski teha, kuna harjutused nõuavad palju aega ja ruumide üür mõne kuu jooksul tõuseb kõrgeks.

Muidugi on tahtmine just noortega seda teha, et neid sellise teatrilavastusega siduda. Kuid varemnimetatud põhjused on nii suured, et teater ei suuda omal jõul selle töö juurde asuda.

Kuigi see mure on alles lahendamata, kaalutleb P. P. Lüdig siiski, et kuidas alata, kust alata ja mida esitada. Repertuaari valikul on kõne all olnud mitmeid operette. Muusikajuhina ütleb ta siiski, et koosseisus tahaks just noori kasutada, ning rõõmustaval kombel on noored ka ise selle võimaluse vastu huvi näidanud. Need „operetiristsed" läbi teinud noored võiksidki eesti teatri juurde jääda Mitmed neist on tunnustusväärseilt oma oskusi ja võimeid näidanud, kes ka osaga operetis täiesti rahuldavalt võiksid esineda.

Seletades lähemalt opereti iseloomu, ütleb P. P. Lüdig, et operett on teatri lavaloomingu zhanr, mis on kerge, lõbus ja kaasahaaravv, teinekord isegi väga elukauge sisuga.

Kuid sellejuures tuntakse headmeelt ja rõõmu opereti keerulisemaidki intriige lahendades, mis võivad iseenesest olla üsna magusad kuni lõpuks kõik armastajad on paari pandud, kes vähegi on sobinud.

Selline operetiatmosfäär peaks eesti noortele olema huviäratav, arvab ta.

Küsimusele, mis on lavastamiseks kõne all olnud, ta selgitab veel olukordade vahekorda, millises neid operette kunagi suurtel lavadel on esitatud kuni 80-liikmelise orkestri saatel. Nüüd ei saa tehniliselt neid võimalusi kõrvutada. Kuid rääkides isiklikust koosseisust, ta ütleb, et noortest pole veel niipalju juurdekasvu, et nad kannaksid peaosi, kuid võiksid edukalt esialgu olla rakendatud vähemolulistes osades, et kogemusi saada. Seni on kõne all olnud „Silva", „Viktoria ja ta husaar" ja „Montmantre kannike". Nende kõrval on ka nimetatud Fr. Schuberti laulumängu „Kolme neitsi maja".

Kogenud muusikajuhina P. P. Lüdig leiab, et on vaja teatavat tõsidust teatritöös, millega saab tööle anda teatud professionaalset ilmet. Tuleb võtta harjutusi tõsiselt ka siis, kui need näivad pisiosadena.

Ettevalmistus on äärmiselt nõuetav nii muusikalises kui ka sõnalavastuses, sest igal osal on midagi ütelda.

Harjutusel antakse osalisele juhised mida ta kodus ette valmistab, olgu see siis kas või kaks lauset. Ta toobki loo kunagisest Peterburi Maarja teatri endisest tenorist, kes vanaduses mängis vana teenri osa ja tegi seda nii väärikalt paarisõnalises osas, et sai suurima aplausi.

„Eestlased armastavad operetti, neil on suur huvi sellist lavastust näha, aga seda koormat panna väga kitsale ringkonnale, kes ise on lavastusega seotud, on liiga suur nõudmine", seletab P. P. Lüdig. „Sellepärast soovime praegu kaasabi ja toetust laiemalt seltskonnalt, ilma milleta pole julgust nii suure ettevõtte juurde asuda. Lavainimesed ise on aastati saanud oma suure töö eest rohkem moraalset kui majanduslikku tuge."

Kuid P. P. Lüdig ütleb, et kavad on valmis, ettevalmistused on kiiresti teostatavad, kui suudetakse organiseerida abilisi, siis võiks juba kevadel lavastusega välja tulla.

P. P. Lüdig lisab, et ta saaks alata ettevalmistustega juba jaanuaris kirjutades välja soolo-osad, saaks alustada koori ja tantsutruppide organiseerimisega.

Ta usub, et huvilisi leidub lauljate ja tantsijate hulgas.

Nii kõigi nende huviliste uudishimu rahuldamiseks, kes on esitanud enestele või sõpruskonnas sellise küsimuse, et millal saame jälle kaasa elada eesti operetiõhtule, võib P. P. Lüdig vastata: teatri kunstiliselt loov pool on selleks koheselt valmis, tuldagu ainult appi majanduslikul ja organisatoorsel poolel.

ESIMENE EESTI MUUSIKA KONVERENTS
3. ja 4. veebr. 1979
MUUSIKAVÕISTLUSED

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1432 Bathurst St., 4 korr
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 209
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Õpetaja Andres Tauli ettekanne prohvetitest

Kolmapäeval, 10. jaanuaril, algusega kell 7.30 õhtul esineb Toronto Vana Andrese koguduse õpetaja Andres Taul Tartu College'is huvitava loenguga „Prohvetid, nende isiksuse müsteerium ja originaalne panus Jumala mõtte arendamisel". Loengus käsitab referent Egiptuse ja Iisraeli prohveteid, samuti analüüsib ta Rooma prohvetite tegevust. Oma ettekandes paneb ta peamise rõhu siiski Iisraeli prohvetitele, kellede vaim on ühenduses mingisuguse kosmilise võimuga, iisraeli traditsioonis Jehoova vaimuga.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD 11% aastas
Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.

PERSONAALLAENUD 11,4% aastas
Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD!

Vancouveri rahvatantsijad esinesid vanadekodus

VANCOUVER (VE) — Vancouveri Eesti Rahvatantsu Instituudi noored korraldasid Banfield Pavilion vanadekodu saalis 21. dets. „kohviõhtupooliku" kohalikes vanadekodudes ja pikaldasel ravil viibivatele eestlastele.

Õhtupooliku „toimetajateks" olid rahvatantsijad Elaine Peek ja Silvia Värtina. Need vanad, kes suutelised olid autoni kõndima, toodi kohale rahvatantsijate poolt, kuna ratastoolides vanade transpordi eest hoolitsesid Lions Club'i sõidukid. Umbes 20-le eesti vanale seltsisid ka mitmed Pavilionis viibivad kanadalased.

Õpetaja Thomas Vaga äkilise haigestumise tõttu grippi langes ka jõuluevangeeliumi lugemine noortele. Mart Laanemäe, õhtupooliku teadustaja, luges jõuluevangeeliumi ja palve. Jõululaule lauldi Silvia Värtina klaverisaatel ja Elaine Peek tutvustas kohalviibivaid külalisi, kelledest vanim oli 96-a. hr. Fallenius. Üle üheksakümne piiri olid ületanud ka hr. Miller ja pr. Siinmaa. Pr. Siinmaa, arh. Siinmaa lesk, on eriti hea tervisega nii vaimselt kui ka füüsiliselt. Ta on sünnilt lätlanna ja seepärast avaldas ta „kaastunnet" kanadalannast Elaine Peek'ile: „Kui sa eestlasega abiellud ja nende hulka lähed, siis sa enam ära looda, et sa ära pääsed".

Pärast kohvi ja võileibade serveermist noorte poolt, esinesid viis paari rahvatantsijaid Mikk Peek'i juhatusel valiku rahvatantsudega, millede kohta tantsujuht seletusi andis.

Mitmekeelne televisiooni saatejaam Dan Iannuzzile

OTTAWA — Canadian Radio-Television and Telecommunications Commission otsustas Torontos rajatava mitmekeelse televisiooni saatejaama litsentsi anda itaallasele Dan Iannuzzi'le, kes on Multilingual Television (Toronto) Ltd president ja itaalia päevalehe Corriere Canadese asutaja. Dan Iannuzzi on organiseerinud kaheteistkümnes keeles programme Torontos CITY televisiooni saatejaamas 1972. aastast saadik. Ta mainib, et uue saatejaama asutamine läheb maksma 3 miljonit dollarit ning et see rakendatakse tõenäoliselt käiku 1. jaanuaril 1980. aastal. Saatejaam alustab esialgu oma tegevust 24-s keeles, kuid seda kavatsetakse peatselt laiendada 32-e keelele.

Mitmekeelse televisiooni saatejaama litsentsile kandideerisid peale Don Iannuzzi veel Heritage Broadcaster Ltd, mille selja taga on Toronto raadiojaamade CHIN-AM ja FM omanik itaallane Johnny Lombardi ja Toronto Karavani pidustuste organisaator Leon Kossar, kelle kompanii on veel organiseerimata.

Loto Canada „kullavihma" võidunumbrid

23. detsembril loositi Loto Canada poolt välja 9 võitu, millest üks oli ühe miljoni dollari väärtuses kulda. Võidud langesid piletelle nr. 4049516, nr. 4864722, nr. 4495050, nr. 1628461, nr. 7253059, nr. 3828995, nr. 2356340, nr. 8121738 ja nr. 5538516.

Sama pilet võib võita veel uutel loosimistel 5. jaan. ja lõpploosimisel 2. veebr., kus on võitudeks kokku 12 ühe-miljoni dollarilist peavõitu.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$32.—	$35.—
Poolaastas	$18.—	$19.—
Veerandaastas	$ 9.50	$10.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s
Aastas	$53.—	$58.—
Poolaastas	$28.—	$30.—
Veerandaastas	$15.—	$16.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $69.—, poolaastas $34.50, veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 40 centi. Üksiknumbri hind 40 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE"
USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada
Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „ „ 197 . Tellimise katteks lisan $ elinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga (Raha ümata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

VARALAHKUNUD

EVI TENG'i

mälestab

A. TÕNNISSON tütrega

VARALAHKUNUD KALLIST SUGULAST

EVI TENG'i

mälestavad kurbuses

MILLA ja VIKTOR PORK
LIIVI ja VALDU LOIK

ARMAST

EVI TENG'i

mälestavad

R. MATHIESEN abikaasaga
A. PÄJOS perekonnaga

ARMAST

EVI TENG'i

mälestavad vaikses leinas

SALME MÜRK
MARTHA SPERBER

MÄLESTAME LEINAS ARMAST AKADEEMILIST ÕDE

vil! EVI PORK-TENG'i

KORPORATSIOON FILIAE PATRIAE
TORONTO KOONDIS

ARMAST SÕPRA

REIN KIVILAHT'e

mälestab

ALEKSANDER KERK perekonnaga

ARMAST

REINU

mälestavad

NELDA ja VILLU perekonnaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-3302

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7936

YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter FUNERAL DIRECTORS LIMITED

Off-the-Street Parking at all Chapels.

Meeldiv, väärikas ja individuaalset tähelepanu osutav teenimine. Oma parkimisplatsid kõikide matusemajade juures

---

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvahad. Annetaja soovid täidetakse.

953 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

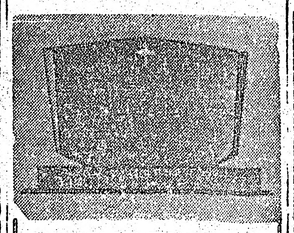

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1286
Nigul Virro

Tundmatu sõdur

ELMAR POSTI MÄLESTUSEKS

Sa puhkad
muila all
kauni naise
hoidjana

Kuid Su kodumaal
mõttehõlmad
uusi
aegasid
ootavad ...

22. 12. 1978 ANTS VOMM

OOTAMATULT LAHKUS IGAVIKKU MEIE KALLIS ISA JA VANAISA

ALFRED KAHRO

Sündinud 29. aprillil 1909 Tartus
Surnud 29. detsembril 1978 Torontos

Leinavad sügavas kurbuses

„Ja ööd ei ole enam ...
Sest Issand Jumal valgustab neid ..."
Ilm. 22:5

poeg PEETER perekonnaga
tütar MERIKE perekonnaga
poeg INDREK perekonnaga

MÄLESTAME LEINAS

LOVISE KOIT'u

neiuna Viitra
sündinud Emmastes, Hiiumaal
surnud 20. detsembril 1978 Rootsis
muldasängitamine 12. jaanuaril 1979 Rootsis

Üksnes Jumala juures
on mu hing vait,
tema käest tuleb mulle abi.
Laul 62:1

tütred ANNE-LEEN ja URVE Rootsis
õde ELISABETH LEISPERE Eestis
õde AADE-AMALIE ALFRED abikaasaga Torontos ja
õepojad: ENN, EINO, ARVO ja HANS perekondadega Torontos

KALLIST EMA JA VANAEMA

OLGA KLAAS'i

sündinud 18. märtsil 1897
surnud 19. detsembril 1978 Kihnus

mälestab leinas

Puhka rahus võõra maa mullas!

POEG perega

ALFRED KAHRO'l

mälestavad leinas

VERNER ja TONI OLVING
KARL ja ELITA VAHTRA
OLEV ja KARIN NURMBERG
ALEKS ja EMMA NAHKSEPP
ERVIN ja ARMILDA ALEVE
HEINO ja ELLEN JÕE
GUNNAR ja AINO MITT
HEINO ja ERNA REMMEL
WALTER ja ENDLA SHAER
RALPH ja LYDIA VIKSTEN
JAAN ja ELLET WAIN
EIK ja MEELI VAREP
MEERI MEHISTO
HELLE VIIRES

MEIE LUGUPEETUD ÕPETAJAT JA KAUAAEGSET LEISU KOOLIJUHATAJAT

LOVISE KOIT'u

neiuna Viitra

mälestavad leinas

ENDISED ÕPILASED TORONTOS

ARMAST KAASVILISTLAST JA SÕPRA

KARL MOSSA'1

sündinud 17. juulil 1904 Pärnus
surnud 29. detsembril 1978 Thunder Bay's

mälestavad leinas

VOLDEMAR ERNESAKS abikaasaga
MAIT ERNESAKS perekonnaga

KALLIST SUGULAST

OLGA KLAAS'i

surnud Kihnus

mälestavad leinas

MIHKEL ja MARTA WIDRIK
ELISABET ARGET ja LAPSED perekondadega

ARMAST

ARNOLD KANGUR'it

mälestab

E. MUMM abikaasaga

ARMAST KAUAAEGSET TUTTAVAT

ARNOLD KANGUR'it

mälestavad leinas

MILLA ja SAM

ENDIST ESIMEEST JA KAUAAEGSET JUHATUSELIIGET

ALFRED KAHRO't

mälestab

TORONTO EESTI SKAUDISÕPRADE SELTS

ARMAST PEREKONNASÕPRA

ALFRED KAHRO't

mälestavad

REGINA TOMSON
ELLE VIIKMAA
LEIDA MARKS perekonnaga

ARMAST VILISTLAST

KARL MOSSA't

sündinud 17. juulil 1904 Pärnus
surnud 29. detsembril 1978 Thunder Bay's

mälestab leinas

KORPORATSIOON VIRONIA

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Uus aasta - koostöö aasta

Eesti Liit Kanadas esimehe A. Truuverti läkitus

Eestlased Kanadas võivad aastavahetusel rahuldusega vaadata tagasi aastale 1978. Meie rahvuslik elu on jätkuvalt intensiivne, rohkem ja rohkem noori on astunud meie organisatsioonide juhtide hulka. Samuti on noori hulgaliselt liitunud eksisteerivate organisatsioonidega, mõneski keskuses oma osavõtuga oluliselt ergutades vaibumakippuvat tegevust.

Eesti Liit Kanadas organisatsiooni 30-dal juubeliaastal näeb ühe oma peamise ülesandena eestlaskonna koondamist üksmeelsele koostööle nii meie kultuuripärandi viljelemiseks kui vabaduse taotlemiseks kannatavale Eestile. Meie püüdluseks on tihedamate sidemete loomine eestlaste vahel üle Kanada, samuti koostöö teiste eesti keskorganisatsioonidega ühiste eesmärkide taotlemisel. Siiras ja vastastikusele lugupidamisele rajatud koostöö aitab suuresti kaasa meie rahvusliku töö edasiviimisele ja paremate tulemuste saavutamisele.

Aasta 1979 on ettevalmistusaasta ESTO-80 pidustusteks Stokholmis, aeg otsuse tegemiseks osavõtuks kas esinejana või pealtvaatajana. Loodame, et paljud tunnevad kutsumust liituda nende tuhandetega, kes soovivad näidata maailmale ja eestlastele Maarjamaal, et eestlased võõrsil ei ole väsinud ega sulanud asukohamaade masside hulka, vaid jätkavad elavat ja viljakat tegevust eesti elu edasiviimisel väljaspool Eestit.

Soovime kaaseestlastele jõudu ja väsimatut töötahet eeloleval aastal nii isiklikus elus kui rahvuslikus töös!

Meeleoluline jõuluõhtu Londonis

LONDON, Ont. — Londonis, Ont. peeti jõuluõhtu Eesti Seltsi ja koguduse Abistamistoimkonna ühisel korradusel pühapäeval, 17. detsembril. Õhtu algas ühislauluga „Nüüd kallid jõulupühad käes", mille järele tälenduskooli õpilased esitasid Helle Reikmani poolt koostatud jõuluainelise ettekande „Jõulutunne".

Jõuluvana töötoas ootasid mänguasjad jõuluvana tulekut, kes neid viiks lastele jõulurõõmuks. Mängukaru (Kadri Reikman) unistas, et ta saaks mõne mudilase kaisus jõuluõhtul uinuda. Tinasõdur (Toomas Reikman) aga kartis, et ta võib mõne paha poisi kätte sattuda, kes ta mundrilt kisub nööbid ja teeb uhke mütsi mustaks. Kiikhobune (Peeter Terri) mõtles ainult enesele ja ei tahtnud üldse töötoast lahkuda. Isegi nukk (Astrid Terri) arvas, et tema on mängimiseks liiga ilus ja lapsed on nii hoolimatud.

Üheskoos otsustati jätta lapsed sellel jõulul kingitusteta ja pidada jõuluõhtu jõuluvana töötoas.

Igaüks tutvustas end lauluga ja ühiselt lauldi mitu jõululaulu. Kuid lõpuks tekkis kahju lastest ja üheskoos otsustati ka sellel jõulul viia lastele jõulurõõmu, et kõigil oleks südames soe tunne — jõulutunne, mis südant paitab, kui oled teistele rõõmu valmistanud.

Sisukas ettekanne lõppes lauluga „Tasa, tasa, jõulukellad kajavad". Klaverisaatjana tegutses Vivian Terri.

Järgnevalt ütles õpetaja E. Lootsma palvuse ja siis lauldi ühislaulu „Oh sa õnnistav".

Saabuv jõuluvana paistis ka laste laulust nakatunud olevat, sest ta sisenes lauluga ning tõmbas ka koosolejad endaga kaasa laulma. Lastele jagati kingikotikesi ja õpetajaid Helle Reikman'i ning Valdek Lenk'i tänati kinnise ümbrikuga.

Järgnes koosviibimine kohvilauas, kus perenaised serveerisid ka sooje jõuluvorste.

250 külalist San Franciscos jõulukoosviibimisel

SAN FRANCISCO (VE) — 17. dets. toimus siin California Club ruumides traditsiooniline S. F. piirkonna eestlaste jõulukoosviibimine, millest võttis osa vihmasele ilmale vaatamata ligemale 250 inimest. See oli 29-s jõulukokkutulek uus-eestlaste korraldusel. Eestlaste jõulukoosviibimised ulatuvad selles läänerannniku keskuses aga palju kaugemale minevikku. Saalis viibis ladusat eesti keelt kõnelev Karl Värav, kes on 91 aastat vana. Tema esimene San Francisco eestlastega kokkusaamine organiseeritud jõulupeol toimus 1908. aastal. Niisiis 70 a. tagasi.

Koosviibimise avas S.F.E.S. esimees Leo Keerberg. Järgnes jõulukõne abipraost Karl Lippingult. San Francisco Segakoor Paul Maidre juhatusel esitas neli jõululaulu, kusjuures viimasele „Püha öö" laulis rahvas kaasa. Kristi Williams deklameeris luuletuse „Jõulupäike". Mezzo-sopran Pamela Veidemann, kes on California State University Hayward muusikaõpilane kandis ette kaks rahvusvahelist jõululaulu ameeriklannast sõbratari Julie Batz'i klaveri ja flöödi saatel. Teadustajaks oli S.F.E.S. abiesimees Ain Veske. Lõppsõna ütles S.F.E.S. sekretär Peeter Gruner. Eesti toitudega jõululaua clid katnud proual Sirje Vahtra ja Mahda Meiusi. Sooja veini eest hoolitses Uno Veideman.

Kava teise osana esitas San Francisco Eesti Täienduskool Ilme Ivandi-Mang'i näidendi „Karu Mäkk ja Lapi-Liisu", mis toimus Heljo Bender'i juhtimisel. Lavastus 14-e tegelase ja üle kümne lavataguse kaasaaitajaga võeti vastu tugevate aplausidega. Jälgiti huviga kuueaastaste peategelaste Virve Vihman'i ja Kristi Luik'i ennastsalgavat esinemist. Väiksemates osades torkas silma Linda Valter. Kokkuvõttes kõik noored mängisid oma osa laitmatult. Nende nimed: Henri Männik, Henno Heitur, Elis Heitur, Toomas Rett, Helga Veideman, Jaan Rett, Kirstin Ostrat ja Ken Ostrat. Jõuluvana osa kuulus Helmut Oja'le. Duett lava tagant Anne ja Inge Juurma'lt.

Kaastöölised sellel S. F. eestlaste ajalukku mineval teatri alalisel saavutusel olid: Marilyn Vihman ja Eili Heitur (laste õpetajad), Evert Rekk (heliefektid), V. Heitur, Feliks Rett, Sirje Kattin ja Henri Männik (dekoratsioonid), Peeter Gruner (klaverisaade). Kostüümide eest hoolitsesid laste vanemad.

Möödunud aastate jooksul on Heljo Bender lavastanud mitu lastemäidendit.

◉ Eesti Kultuuri Koondis korraldas novembri teisel nädalalõpul traditsioonilise novembrikuise kirjandusliku uuslemingu õhtu. Õhtul esitasid Liidia Tuulse ja Kalju Lepik oma luuletusi. Paul Laanelt oli mõtteteri, Karin Saarsen luges novelli „Poola suvi" ja Arvo Mägi katke romaanist, mis käsitleb sündmusi aasta 1740. paiku. Muusikalisi vahepalasid esitas Jaan Seim.

Hiinas kiideti heaks revolutsioonilised muudatused

PEKING — Hiina kommunistliku partei kõikvõimas keskkomitee andis oma istungil 18.—22. detsembrini heakskiidu kõigile viimastele valitsuse ja partei juhtkonna poolt astutud dramaatilistele sammudele. Partei keskkomitee andis istungi lõpul välja pika ja üksikasjalise komünikee, milles tõotati lõpetada massilised poliitilised tagakiusamisekampaaniad ning hakata moderniseerima nelja olulist ala — põllumajandust, riigikaitset, tööstust ning teadust ja tehnoloogiat. Välispoliitilise alal kinnitas keskkomitee valitsuse otsuse normaalsete suhete ja koostöö jalule seadmiseks Ühendriikidega ja Jaapaniga. Keskkomitee oma komünikees ei tarvitanud Taivani suhtes seni tarvitusel olevat sõna „vabastamine" vaid tõstas Taivani saare ühendada rahulikul teel Hiina emamaaga.

ILMUS

Arno Raag'i

„LÄBI VAREMETE"

Mälestusi 1944—1949 224 lk.

Hinnad tellijaliikmeile:

	üksikraam.		poolsari (6 raamatut)		sari (12 raamat.)	
	br.	köit.	br.	köit.	br.	köit.
USA ja Kanada $	5.90	8.—	33.—	46.—	64.—	89.—

Kaanehind mitteliikmeile: br. $8.—, köit. 10.50

ESINDAJAD KANADAS:

A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cresc., Toronto M4E 1X7, Ont.; Estonian Publishing Co. „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto M4K 2R6, Ont.; E. Kalm, R. R. 2, Breslau, Ont. N0B 1M0; E. Kivestu, 588 Westluke Ave., Montreal H4X 1P7, Que.; O. Laaman, 1415, 28 St., W. Calgary T3C 1L8, Alta; V. Lenk, 511 Lawson Rd., London, Ont. N6G 1Y1; H. Lille, 1 Eriksdale Rd., Etobicoke M9C 2B5, Ont.; V. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines L2N 4M7, Ont.; L. Normet, 343 Cannon St. E. Hamilton, Ont. L8L 2C1; K. Pikker, 3876 Pandora St. N. Burnaby, B.C. V5C 2A5; V. Sprague, 2313 Samuel Drive, Ottawa K1G 3C3, Ont.; The Scandinavian Shoppe, 41 Charles St. West, Toronto, Ont. M4Y 2R2; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ont.

B&V INSTALLERS

Installeerime ja parandame

KÜTTESEADELDISI

Läti ettevõte ◉ Hel. õhtuti

V. IVANS 763-3374
R. BULOVS 638-5478

FINNISH DELICATESSEN

(Endine Parkway äri)

461 Queen St. W. — Tel. 363-7676

5 ust läänepool Spadina Ave.

TÄHELEPANU! Uued lahtioleku ajad: esmasp. — reedeni 9—6, laup. 8—4

Palume suuremad leiva ja muude pagaritoodete tellimised sisse anda 2 päeva varem. Aitäh!

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

JAAN ALMER

KATUSETÖÖD

Tel. 699-5295

Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates

OPTICAL STUDIO Ltd.

R. SCHMID, saksa optik

Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside alal

1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd

TELEFON 535-6252

FINN-AUTO

Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)

3323 Danforth Ave. Tel. 691-9553

RISTO SAARENVIRTA

KAASMAALASED!

Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik 447-9834

Pianos

Hea klaver on eluaegne investeering!

Suur valik tunduva hinnaalandusega.

Ka rentimine.

Saadaval kõik muusika instrumendid.

REMENY

HOUSE OF MUSIC LTD.

553 Queen St. West, Toronto
M5V 2B6 ◉ Tel. 363-1966

SPORT

Spordiuudiseid kodumaalt

Alma-Atas peetud maasportlastest maadlejate karikavõistlusel saavutasid esikoha Andres Septer teises keskkaalus ja Peeter Saadla raskekaalus.

o

Berliinis peetud vehklemisvõistlustel, millest võtsid osa Ungari, Prantsusmaa, Poola, Rumeenia, Inglismaa, Lääne-Saksa ja N. Liit, esinesid ka Eesti sportlased. Meeskonnavõistluses, kuhu kuulusid Tallinna vehklejad Andres Liivak, Boris Joffe, Viktor Latõshev ja Kaido Kuur ning kiievlane Viktor Murashov, ei kaotanud Eesti meeskond ühtegi kohtumist. Individuaalturniiril oli ainsa kaotusteta Andres Liivak, Boris Joffe oli neljas.

o

Kotkas peeti detsembri alul Soome ja Eesti maavõistlus ujumises. Eesti ujujate poolt tehti kuus uut Eesti rekordit. Gunnar Tõnning ujus 200 m kompleksujumises ajaks 2.12,8, Marina Trofimova 100 m ja 200 m rinnuliujumises aegadeks 1.17,0 ja 2.45,93, Maiu Herzmann 200 m liblikat 2.24,98, Eesti naiskond 4x100 m vabaujumises 4.07,1 ja meeskonna tulemus 4x100 m kombineeritud teateujumises 4.05,63. Maavõistluse võitsid soomlased, kes uuendasid omi rekorde koguni kümnel alal.

o

Edukas on olnud Kohtla-Järve raskesportlane Avo Talpas, kes võitis N. Liidu tänavuse meistrititli klassikalises maadluses I keskkaalus. Järgnenud on võidud Balkani karikavõistlusel Istanbulis. Nüüd sai ta esikoha Poolas peeud Poola maadleja Pawel Jasinski 23. mälestusvõistlustel.

o

Tallinnas lõppes 10. dets. 106 osavõtjaga N. Liidu ulatusega vabamaadlusturniir Eesti maadluskuulsuste nimelistele auhindadele. Eesti maadlejaist olid edukamad tallinlane Kalju Liiva, viljandlane Kalev Nukka ja põlvalane Vladimir Zidra.

o

Minskis korraldatud N. Liidu ulatusega karikavõistlustel õhkrelvadest laskmises oli suurepärases vormis Rapla rajooni Kaiu kolhoosi haljastusagronoom Liivi Erm, kes võitis esikoha õhupüssiharjutuses. 390 silmaga kordas ta oma nimel olevat Eesti rekordit, mis on ainult üks silm nõrgem maailmarekordist. Naiskonna võistlusel jäi Eesti võistkond teisele kohale.

o

Suusatamisvõistlusel Permis saavutas esikoha Valdur Krünberg nii 10 kui ka 20 km suusatamises. Esimeses tagajärjeks 29.50, teises 1.00.05.

o

Suhkumis oli hooaja viimane jalgrattaspordi meistrivõistlus krossisõidus. Juunioride võistlusel saavutas teise koha 16-aastane tartlane Virgo Usin.

o

Frunzes peetaval naiste malemaailmameistrivõistluste tsooniturniiril alustas edukalt Eesti rahvusvaheline meister Maaja Ranniku. Kuues esimeses voorus saavutas ta viis võitu ja ühe viigi.

Ants Oras ütleb: TV ei asenda lugemist

TV ei asenda lugemist vaatamata vastupidistele väidetele, kirjutab „Florida Times Union" 31. okt. numbris toimetusliikme Peggy O'Neali kõnelusest Gainesvilles elava Forida osariigi ülikooli inglise keele professor-emeeritus Ants Orasega. Leht märgib, et A. Orase professorikarjäär kirjanduse alal ulatub tagasi kuni 50 aastat, on teostunud kolmel kontinendil ja kuues keeles.

Prof. A. Oras ütelnud, et ta ei usu, et lugemine on kadumas. Võibolla, et see sünnib siis, kui TV kavad muutuvad paremaks. Nüüd nad ei ole päris head.

Oras oli ise haaratud TV seeriast „Edge of Night", on aga nüüd tagasi pöördunud lugemisele, oma lemmikute juurde, kelledeks on H. G. Wells jt. avantüürsed klassikud.

TV muutub pikkamööda igavaks, kuna ta ei rakenda mõttemeelt. Oras ütleb, et ta pole märganud noorte üliõpilaste kvaliteedi tagasiminekut nende 27 a. jooksul, mil ta on olnud Florida ülikoolis, ja isegi mitte pärast tema erruminemist 1972. Vastupidi, see aina suureneb. 1949, kui A. Oras tuli USA-sse Oxfordi Bodleian raamatukogu juurest, oli ta shokeeritud, kui vähesed üliõpilased väljendasid end korraliku grammatika lauseis.

31. detsembril pühitsesid Simcoe järve ääres Royal Beachis oma kuldpulmapäeva Johannes ja Wilhelmine Säägi. Johannes Säägi ja Wilhelmine Karu laulatus toimus Tartu Maarja kirikus. J. Säägi teenis sel ajal vet. allohvitserina Võrumaal Vana-Nursis, kus siindis ka nende poeg Taivo. Wilhelmine Säägi siirdus kommunistide tulekul koos pojaga Saksamaale, kuna Johannes Säägi põgenes 1944. aasta saatuslikel sügispäevadel sõndepaadiga Soome ja sealt Rootsi, kuhu hiljem talle järele saabusid ka abikaasa ja poeg. Rootsist tuli Säägide perekond Kanadasse 1951. aastal ning praegu veedavad Johannes ja Wilhelmine Säägi oma vanadusepäevi Toronto lähedal Simcoe järve ääres asuvas Royal Beachi asulas.

Nikolai Raag 90-aastane

Jõulukuu 18. päeval pühitses Göteborgis Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku Sinodi auesimees Nikolai Raag oma 90 a. juubelipäeva.

Ta võib tagasi vaadata pikaajalisele tegevusele vaimulikuna kodumaal ja paguluses. Eriti suured teened on juubilaril rahvustunde äratajana ja kasvatajana Petserimaal setu rahva juures. Hoolimata kõrgest east võtab ta ikka veel osa pagulaspoliitilisest tegevusest rääkimata sellest, et ta on edasi suureks autoriteediks apostliku õigeusu kiriku kanoonilistes ja teistes küsimustes. Eriti südamelähedane on talle olnud raskesti lahendatav vaimulike järelkasvu küsimus.

Juubilar on pärit Pihkva kubermangust Toropetsi maakonnast taluperemehe perekonnast. Peale pedagoogilise hariduse omandamist tuli ta Petseri külje all olevasse Tailova kiriku teenistusse koorijuhiks ja kooliõpetajaks-köstriks. Sai preestriks 1912 ja teenis Pihkva kubermangus Vedrilovi koguduses kuni valiti 1917 Petserimaa Meremäe valla Obinitsa koguduse hingekarjaseks. Jäi sinna kuni Vabariigi lõpuni.

Läänelisem tsivilisatsioon tuli alates 1870. aastatest setude hulka peamiselt mõne tuhande väljastpoolt tulnud nn. päriseestlaste kaudu, kelle hulgas oli ka mõni üksik eesti soost preester ja kooliõpetaja. See läänelise penetratsioon aga edenes kuni 1920 rahulepinguni pikkamööda. Siis aga läks eestistamine väga kiiresti.

Üheks selliseks sisseränanud haritlaseks ja rahvavalgustajaks on olnud meie auväärne juubilar. Pedagoogina ja Obinitsa „papina" on ta kaasas olnud selles kiires setu rahva ärkamises. Venekeelseid koole venestamise mõttega oli olnud juba setude jaoks enne Vabariiki, kuid esimese eestikeelse õpetuse töi sisse juubilar 1917 Obinitsas ja võttis oma kätte ka kooli juhtimise.

Kiriku alal on juubilaril teeneid vaimuliku seminari asutamisel Petseri kloostri juurde ja Petseri piiskopkonna loomisel. Nimetati Petserimaa praostiks ja 1942 Valga peakiriku ning Antsla koguduse preestriks. Põgenenud Saksamaale, oli ta USA ja Prantsuse tsoonide usuelu korraldajaks-praostiks ning metropoliidi esindajaks Maailmaliidukirikute nõukogu Balti rahvaste komitees. Tulles 1947 Rootsi nimetas metropoliit Aleksander ta sinodi liikmeks ja valiti hiljem sinodi esimeheks. 1955 peale on N. Raag Göteborgi koguduse hooldajaks-vaimulikuks.

Rootsis elamise ajal on to korduvalt valitud Rootsi Eestlaste Esinduse esinduskogu saadikuks.

Jaan Põldaasi graafikat

Tänapäeva laienev universum teaduses, tehnikas ja filosoofias seab vahest inimese ette tundmatuid elemente, ebareaalseid mõisteid, mis kajastub ka inimese loomingus. Vastavalt saavad mõned loomingulaadid vahest mitte tuntavad vormid, apeleerides mitte meie esteetilisele tunnetusele, traditsionaalses mõistes, vaid vaatleja vaimsele tundlikkusele reageerimisel antud idee kontseptile, jättes vaatajale võimaluse selle loominguliseks avaldamiseks.

Sellist loomingulaadi esitas meile Jaan Põldaas St. Lawrence Centre'is. Ei olegi mõeldav, et käesoleva lühikese kommentaariga saaksime võlbolla omamoodi segaduses olevale vaatlejale palju abiks olla, sest siis peaksime süvenema kunstiteooriaisse. Konstateerime, et Põldaasi kontsept näib olevat ajatu ebareaalne ruumi idee, mille kirjeldamiseks, olles arhitekt, kasutab ta lähimat talle tuntud vahendit — sirgjoont, kus lõikena kahe pinna kohtumisel või joonistusinstrumendi läbi produtseerituna näeme vihjeid hämarusse erinevatest kallakpõrandaist, ebareaalse ruumi struktuuridest ja vabalt seisvaist pimedusse vaatavaist aknaist. Palju sellelaadilises tänapäeva kunstis on visuaalselt mitte-esteetiline, vahest produtseeritud isegi mittepüsivas materjalis, kuna eesmärgiks on ainult abinõu ergutamaks meis endis peituvaid loomingufantaasiaid, tekitamaks reaalseid illusioone.

Esitatu on ideelt ja ja vormilt varemnähtud, kuid tugeva isikupärase väljapaneku kogusummas leiame raskelt defineeritava elemendi, mida võiksime kutsuda „kõlaks" (sound), mitte helilises, vaid tonaalses mõistes. Üksikruumide pealiskaudsel vaatlemisel aktsepteerime abstraktse ruumi mõiste. Kuid alles esitatud näituse terviklikkuses leiame, et maalilises mõistes koloriidina mitte aktsepteeritud rasked ja tõsised monokroomid, matt-musta, läikivmusta, hall-musta ja valge-karmiini erinevates intensiivsustes moodustavad peenenüansilise pooltoonse, peaaegu koraalse muusikalise kõla.

See toonide vahekordade pinge, mis avaldus juba Põldaasi värviliste xerox-trükilehtede kompositsioonides, saab ilmsiks ka käesoleval näitusel, mis tema spontaanse loomingu impulsi ajel võib olla ongi Põldaasi kõige tugevam väljendusinstrument.

Vaatleja ei tea, kas Põldaas oskab (ilmselt ta ei soovi) reaalobjekti kirjeldada, kuid tema produktsioonis kajastub loominguline ind, mida ei saa ignoreerida.

ABEL LEE

Lugusid Jaan Lattikust

Kord Riigikogu kõnetoolis olles ja oma ettepanekuid kaitstes hüüdis temale vahele asunike partei üks juhtidest Oskar Köster. Sekundit vahet pidamata reageeris sellele J. Lattik märkusega:

„Kui õpetaja kõneleb, siis köster on vait!"

Vastus kutsus parlamendis välja lõbusa naeru.

o

Usuõpetuse koolide jätmise rahvahääletuse eel tegi J. Lattik kolm kuud kihutustööd. Üheks osaks sellest oli, et taheti Piibli keelustamist koolis. Sotsialist Piiskar luges Piiblist kohti ette, mis võivat lapsi kahjustada. Kord hüüdis Piiskar Lattikule:

„Kui teie meie seadusele, mis on hea asi, vastu hääletate, lähete põrgu!"

Lattik vastas:

„Kui seal sotsialistidele koolmeistrit on vaja, lähen."

„Ei saa meie sealgi kokku," lausus Piiskar.

„Õige, teie olete katlas ja mina teen tuld!"

Ajalehed nimetasid seda dialoogi „Põrguvalu looks".

o

Ühel parlamendi koosolekul, kui Lattik oli kõnetoolis, ütles kõva häälega sotsialist Erich Jonas, kes oli väga äge mees:

„Kirikud võetakse niikuinii ära."

Lattik vastas:

„Lähen siis telefoniposti otsa ja räägin."

„Keegi ei maksa teile palka," hüüti abiks Jonasele.

„Lasen müügiga raha korjata."

„Kes teile annab? Mina ei anna pennigi," ütles üks kommu.

„Ma siis tänan igatahes Jumalat, kui müügi tagasi saan, et mu müügi ei ole ära varastatud."

TÕNIS ja MAI MIGAGU

MEIE MEHED KUI METSAPULLID

Romaan vanast armsast Pärnust

9.

Gertrud jätkas: „Mis sa arvad, mis perenaine saaks peenest proua Friedast ja veel peenemast tütrest Agnesest, kes selle üle pahandavad, et Audru mõisast lastakse loomi ümber hulkuda ilma viigileheta! Ütle, kas teil Hermaniga muust ka juttu oli?"

„Kõnelesime hõbeda jaotamisest."

„Kas ta hull seda ka ainult endale tahab?"

„Mitte kõike, vaid suuremat osa. Sinul ja Nikolail olevat seda isegi küllalt."

„Kõik peavad saama ühevõrra! Hõbeda jaotamine on keeruline töö, asjad ei ole ju sama väärtusega. Annan sulle praktilist nõu — jaota hõbe otsekohe! Nummerda esemed ära ja tee neist nimekiri! Siis valmista niipalju loose kui asju. Meie, naised, tuleme siis kokku ja tõmbame loose järgimööda. Igaüks peab siis leppima sellega, mis saatus talle määrab."

„Ei mina, vana inimene, hakka end sellega vaevama."

„Tuleme appi! Teenijate hooleks ei tohi seda jätta — mõni asi võiks neile näppudele külge kleepuda. Mul on sulle näpunäide — hoia oma hõbe hästi kindlasti luku taga, ka oma nõndanimetatud perenaise eest!" salvas proua, viimaseid sõnu eriliselt rõhutades.

Ismaeli kulmud kerkisid kurjaennustavalt:

„Ole mureta! Ma ei kavatsegi veel surra!"

„Mis? Jah, muidugi, muidugi", märkas proua oma eksitust ja lahkus halvas tujus.

„Oel naine!" tegin märkuse.

Ismaeli tuju oli rikutud: „Tee aken lahti, lase paha lõhn välja!"

Kolmandat külalist ootasime asjata. sel pärastlõunal. Ismael kahetses hiljem, et oli jäänud kogu päevaks voodisse. Istusin õhtul kaua ta juures, kusjuures ta tutvustas mulle üksikasjalikult Birnbaumi maja-ostuga ühenduses seisvaid küsimusi. Ehitasime oma sõjaplaani Audru mõisavalitseja Lessingu arvatavale külaskäigule:

„Saab näha, kas onupoeg Nikolai läheb lõksu!"

Järgmisel hommikul visiidi ajal sõitis treppi kahehobuse kaless, kutsar pukis.

„Valitseja Lessing!" sosistas Ismael.

Tuppa astus korpulentne ja hästihoolitsetud vurrudega iseteadev isand, kes lausus laias saksa keeles:

„Kuulsin, et oled heitnud haigevoodisse. See peab olema tugev torm, mis niisuguse tamme maha murrab. Puu juurte niisutamiseks tõin sulle midagi kaasa — see on ehtne prantsuse konjak."

Isand võttis portfellist pudeli.

Vanamees viipas mulle käega: „Härra Meeves! Tulge lähemale, et võiksin härrasid teineteisele tutvustada!"

Tõusin üles ja astusin voodi juurde. Ismael esitles meid:

„Riia advokaat härra Wilhelm Meeves ja minu onupoeg, Audru mõisavalitseja Nikolai Lessing."

Eesti keeles lisas ta tasakesi juurde: „See on kas sakslane või sakslastunud lätlane, kes ei mõista eesti keelt. Ta tõi pärast raudteeõnnetust mu perenaise Papissaarele — viibib siin külalisena. Lubas mind aidata testamenti teha, millega ei tohi viivitada."

Lessing vaatles mind uudishimulikult. Ütlesin vabanduseks:

„Mu riietus ei ole just esmaklassiline. Sain selle siit laenuks."

„See ei tee häda. Õnnetus ei käi kive ega kände mööda. Kuna olete nüüd meie mail, kas teil ei oleks lusti tutvuda eeskujuliku Audru mõisaga. Teeksite ühtlasi visiidi mu daamidele. Nad on väga huvitatud Riia uudistest."

„Tutvuksin meeleldi austatud daamidega, aga mitte selles riietuses."

„Riietuse pärast ärge muretsege. Mu proua ja tütar on arusaajad inimesed."

„Võtan meeldiva kutse rõõmuga vastu!" Kummardasin ja läksin akna juurde tagasi. Ismaeli ja ta onupoja vahel algas eestikeelne vestlus.

„Tänan hoolitsemise eest! Tervita ja täna ka oma prouat ja tütart! Sul on muidugi midagi südamel. Koori kõik välja!"

„Tulin rahu sobitama ja sõjakirvest maha matma."

„No-noh! Meie vahel ei ole ju riidu ega sõda."

„Meil mitte, küll aga sinul ja parunil. Tulin siia tema nimel. Parun on tahtnud ammu sind kontrahi murdmise pärast kohtusse kaevata ja sult kahjutasu nõuda. Mul on õnnestunud teda tagasi hoida. Nüüd on ta kannatusel lõpp."

„Missugust kontrahti ma olen murdnud?"

„Nagu sa ise ei teaks! Papissaarel ei ole jahipidamise õigust, kuid su metsas paugutatakse. Kalastamise õigust sul ei ole, kuid rannal seisab su kalapaat ja sellega käiakse merel. Kui sa tõotad kirjalikult, et sa kontrahti edaspidi ei murra, siis tõmbab parun kahjutasu nõudmisele kriipsu peale."

„Mingu ta metsa, sina ka! Minult ei saa te mingisugust tõotust, mina oma õigustest ei tagane."

„Põikpea! Kardan, et hävitad mu tuleviku. Parun ähvardas mind ametist lahti lasta, kui ma talle su patukahetsuse kirja ei vii. Kuna uue koha leidmine on raske, siis võid mind teisiti aidata. Kui pärandad testamendiga talu mulle, löön mõisale käega ja asun Papissaare."

„Sedasama käisid nurumas kapten Grossi Gertrud ja Herman. Mõlemil on kange himu Papissaare peremeesteks hakata."

Lessing naeris põlastavalt: „Nood linna- ja mererotid! Mis teavad nad põlluharimisest! Nad laseksid rentnikul talu välja kurnata või müüksid ta maha. Mina olen Saksamaal põllutöökooli läbi teinud ja mul on suured kogemused majapidamise alal. Mul on villand võõra orjamisest — on aeg pista jalad oma laua alla. Me ei tohi enam lasta talu oksjonile — Papisaare peremeheks peaks jääma ka tulevikus Lessing."

Pärast ühikest mõtlemist sõnas Ismael: „Pean seda küsimust põhjalikult kaaluma. Õnneks on mul käepärast advokaat, kellelt võin nõu küsida."

Lessing tõusis. „See on õige! Tee seda! Võõras advokaat on erapooletu — tal ei ole siin sugulasi, sõpru ega vaenlasi. Talita tema nõuande järele!"

Jätnud haigega jutualaga, pöördus ta minu poole:

„Palun tulge minuga kaasa, härra advokaat! Saate näha maamarssal Osteni eeskujulikku mõisat."

„Minge, härra Meeves!" õhutas Ismael. „Härra Lessing aitab teil oma kontori jaoks maja osta."

6. Maja lilleaias

Teel kõnelesime vähe. Hobused lasksid head traavi ja viisid meid varsti Audru mõisa.

Valitsejamaja sarnles Papissaare häärberile, tundus vaid vanem. Lessing jättis mind seniks aeda, kuni oli teatanud daamidele külalise tulekust.

Mõlemad, nii ema kui tütar, olid meeldiva välimuse ja aristokraatse hoiakuga. Kummalgi ei paistnud päevituse jälgegi. Siin majas oli päevavari nähtavasti väga vajalik ese. Preili, alla kahekümne, omas pehmeid näojooni ja suuri unistavaid silmi. Proua näis kõrk. Hoolimata välisest viisakusest, takseeris ta mind arvustavalt. Ilmselt ei leidnud Rähna poja koduvillane potisinisega värvitud ülikond armu ta silmis. Pärast esitlemist tekkis kohmetu vaikus. Siis märkis proua nagu moka otsast:

„Meil Pärnus on juba tubli advokaat, härra von Kloth. Temaga tuleb teil võistelda."

Vastasin üleolevalt: „Mina praktikast palju ei hooli. Kavatsen elada esialgu kapitalist ja tunda mõnu väikese suvituslinna idüllist. Mu esimene mure on osta Pärnus korralik maja — olgu praktikaga kuidas on, aga advokaadi-kontor peab andma mõõdu välja."

Tundsin, kuidas mu väärtus pererahva silmis kerkis! Ma ei olnudki näljane advokaat, kes Riiast praktika puudumise tõttu põgenes, vaid rikas härrasmees!

Lessing ruttas proua märkust parandama:

„Võistlusest v. Klothiga ei saa olla juttugi. Tööd on neil mõlemil ja saksa seltskond võidab palju — võib rakendada juriidilise vankri ette ühe tulise traavli asemel kaks."

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 226, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

ADO PARK, LL.B.
HETHERINGTON, FALLIS
&
PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

ESTO MUTUAL FUND, LTD.
Aktsia hind 22. dets. $7.59
145 King St. W., Room 1900
Toronto, Ont. M5H 1J8.
Telefon päeval 364-1131
õhtul 925-6812

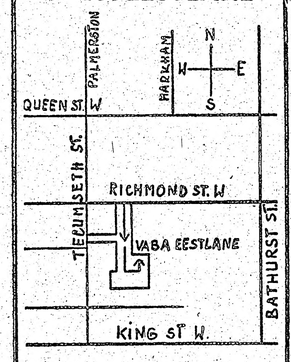

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast
reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus
väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 431-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE
VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70,
Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon 223-0080

UUDISEID KODUMAALT

Eesti maapõuevarade ekspluateerimine käib järjest suurema hooga. Tänavu lõpetati juba kuu aega enne tähtaega viie miljoni tonni põlevkivi kaevandusest välja toomine. Praegu antakse ööpäevas kuni 1500 tonni põlevkivi.

*

Eestis on ilmnenud mõningaid suunavõtmisi hariduse alal. Praegu kipuvad noored maalt linna asuma. Nüüd leitakse, et lapsed kes maal koolides käivad, peavad maa koolides moodustama tulevikus maatöölistekaadri. Selleks on koolides alustatud mitmete praktiliste tööde õpetamisega nagu traktorijuhtimine jm. Hariduse saamiseks asub 98% 8-klassilise kooli lõpetanuist Tartumaal edasi õppima keskhariduslikes koolides, üks kolmandik möödunud aasta keskkoolide lõpetanuist jätkasid õppimist ülikoolides. Tänavu töötas sovhoosides ja kolhoosides vilja kogumisel üle 3000 õpilase, mille eest öeldi mitme majandi poolt neile tänu.

*

Kodilas peeti pidu, kohal enamuses kõik tuntud inimesed. Kui pidu juba oli käimas, tulid veel kolm hilisemat peolist, keda sisse lasti. Kui aga üks sisse jõudes põuest pudeli välja poetas ja teistegi joobnud olek ilmsiks tuli, paluti neid lahkuda. Kui seltskond oli lahkumas, märgati, et tütarlaps, kes paljaspäi peole tuli, lahkus karvamütsiga. Noored peeti sedamaid kinni ja müts leidis õige omaniku. Kui aga pidu lõppes, selgus veel teinegi üllatus, ka üks nailonjakk oli riietehoidlast kadunud. Nagu hiljem kohtus selgus, oli kolmikul juba ennegi patte hingel.

*

Eestis on miilitsal abilisteks nn. rahvamalevlased, keda kasutatakse korravalvureiks. Nende ülesandeks on joobnud inimeste külma käest leidmine ja sooja ruumi vedamine. Ühel õhtul tuli Lembit Saul malevlaste juurde ja palus abi oma märatsevat elukaaslast Ludmilla Aleksandrovat korrale kutsuma. Malevlaste kohale tulekul oli naine juba uue joomakamba leidnud. Esialgul määrati süüdlasele rahatrahv. Siis sai ta töödistsipliini rikkumise pärast mitmel korral direktori käskkirjaga karistada, tema eksimusi arutleti seltsimehelikus kohtus, profülaktikanõukogus ja rajooni alaealiste asjade komisjonis. Midagi ei aidanud. Viin maitses hea, kuid lõpuks tuli ikkagi töölt vallandada.

*

Kodumaal on kõrgeimad palgad Kirovi kalurikolhoosi teenistujail. Ometi oli kahel mehel, Eugen Järvel ja Hugo Karusel kange tahtmine kalastamiseks, kuigi püügiluba puudus. Mehed panid siis võrgud Vergi piirkonnas merre. Hommikul said mehed rikkaliku saagi. Et oma tegu varjata, uputasid röövpüüdjad kalakoti kalda lähedal merre. Sadamas peeti aga kalaröövlid kinni, neilt konfiskeeriti kahesa võrku ja 20 mereforelli. Meestel tuleb tasuda trahvi ja kalavarudele tehtud kahju 1100 rubla suuruses.

*

Autotranspordibaasi nr. 2 Kunda filiaali autojuht Viktor Truhatsov püüdis Kunda lahest võrguga meriforelle. Kuna ta seda mitmel korral tegi, peab mees maksma 150 rubla trahvi. Kunda ümbruskonnas on ka teisi kangeid kalamehi. Aleksander Kuznetsov ja Mihhail Zujev püüdsid Kunda jõel. Kuznetsov lõi ahingu viiekilose meriforelli selga, märkas siis kaldal kalainspektorit ja püüdis põgeneda, ujudes üle jõe vastaskaldale. Karistusest mees siiski ei pääsenud, tasuda tuleb 50-rublane trahv ja sama suur kahjutasu.

*

Kui ka teised tööstused on ostjaskonnale võlgu jäänud. „Virulase" nimeline valmisriiete tööstus jäi üheksa kuu jooksul ETKVL-le (endine ETK) võlgu 318.000 rubla eest naiste talvemantleid, kuna samal ajal Valga õmblusvabrik jäi võlgu 73.000 rubla eest meeste ja 63.900 rubla eesti koolilaste poolkasukaid. Nüüd kui talv juba otsaga käes, on rahvas hakanud ootama, et ettevõtted leiaksid võimaliku olevat oma lepinguid täita. Tööstustele antakse küll kõrgeid trahvisummasid, aga ega neid ei saa kasuka asemel selga panna.

*

Kuid tõsiseid raskusi on ka teiste ettevõtetega. Nii ei taha „Marat" valmistada kahte liiki tooteid — lasteröivaid ja puuvillaseid riietusesemeid. Üheksa kuu jooksul jäi maakaubandusel saamata 123.000 rubla eest puuvillast pesu ja 103.000 rubla eest lastekaupu, viimaste hulgas kõige rohkem laste puuvillaseid treeningülikondi ja pidzhaamasid. Nende asemele pakub „Marat" täisvillaseid tooteid. Vabrikule olevat kasulikum valmistada kallimast materjalist rohkem ja odavast materjalist vähem tooteid. Kuid vabriku juhtkond pidavat aru saama, et kaupa tuleb ikka kokkulepitud hulgal turule anda, sest puuduvat võimalus neid nimetamisväärselt mujalt sisse vedada.

Bittner's

Euroopamaitselised toidud
Lihasaadused & delikatessid

Tuntud kõrgekvaliteedilisi ja peenemaitselisi liha- versti- ja suitsutussaadusi ning delikatesse
LEIATE MEIE ÄRIDEST!

Peakontor: 21—25 Medulla Ave. Toronto 18, Ont.
Laod: Toronto, Montreal
27 ÄRI: Toronto, Ottawa, Kitchener, Waterloo, Burlington, St. Catharines, Mississauga, London, Oshawa, Pickering

TORONTO LINN

Abistamise programm vanematele pensionäridele maksude alal 1979. aastal

(AINULT KODUDE OMANIKELE TORONTO LINNAS)

Vanematele kodude omanikele majandusliku abi andmiseks on City Council volitanud City Treasurer'i lubada elamute omanikele **100 DOLLARI** suurust maksusoodustust 1979. aasta maksude arvel sellistele kinnisvaradele, millede omanikud vastavad järgmisele kvalifikatsioonile:

Kvalifikatsiooniks peab omanik või tema abikaasa olema:

A. **65 AASTAT VANA või vanem 31. märtsil 1979, mis on viimaseks sooviavalduse sisseandmise tähtpäevaks.**

B. **Peab saama igakuiset GARANTEERITUD SISSETULEKU LISANDIT, mis antakse Old Age Security Act'i (Kanada) alusel.**

C. **ELAMA KINNISVARAS, millele on määratud omavalitsuse maksud ja**

D. **Peab olema olnud pidevalt Toronto linnas MITTE VÄHEM KUI VIIS AASTAST hinnatud kinnisvara OMANIK enne 31. märtsi 1979. aastal.**

Kui te kvalifitseerute sellele abile ning ei ole veel saanud sooviavalduse formulari, siis palutakse HELISTADA CITY CLERKS'S OFFICE'ISSE 367-7036 ning teile saadetakse välja sooviavalduse formular.

Sooviavaldus selle abi saamiseks tuleb esitada igal aastal. See soodustus, kui see garanteeritakse, on otsene toetus linna poolt ning ei nõua mingisugust tagasimaksu.
Lähema informatsiooni ja abi saamiseks tuleb helistada: 367-7036.

ROY V. HENDERSON
City Clerk

SOOVIAVALDUS TULEB SISSE ANDA KÕIGE HILJEM 31. MÄRTSIL, 1979.

Eesti kodu pole veel kadunud

Stokholmis peeti traditsioonilist eesti kasvatuspäeva

STOKHOLM — Stokholmis toimus laupäeval, 9. detsembril Eesti Komitee ja Noortetoimkonna traditsiooniline igaaastane kasvatuspäev, tänavu arvult juba kümnes. Nimetatud kultuuriline üritus on juba kauemat aega aset leidnud esinduslikus Sheratoni-hotelli „hõbesaalis". Kasvatuspäevale järgnes samas ühine jõulukoosviibimine, kus päevakohase palvuse pidas peapiiskop Konrad Veem ja jõulumeeleoluliste soololauludega esines mezzosopran Anne-Marie Asker, noore rootsi pianisti Carl-Otto Erasmie saatel. Sõnavõtte oli E. Komitee esimehelt Margalt, abiesimehelt Paljakult ja Naissektsiooni juhatajalt Kaasikult.

Kasvatuspäeva peapunktideks olid kirjanik Helga Nõu vaatlus laste- ja noorsookirjanduse üle tänapäeval niihästi siin kui Eestis ja Rutt Eliaseri ettekanne „Noored okupeeritud Eestis".

Kava teises osas tutvustasid noored organisaatorid ESTO-80 pidustuste kavandatud noorteüritusi ja kõnelesid oma päevamuredest.

Need olid Raivo Randes, Marika Kiisk, Mart Kikerpuu, Georg Metsalo, Peeter Paljak ja Jaak Kruusmägi.

Kasvatuspäeva avasõnas ütles Eesti Kooli ja Noortetoimkonna esimees Johan Ungerson, et suur Rootsi põhikoolireform pole noorte hariduskäigule mitte õnne toonud, vastupidi teadmiste tase on **tunduvalt langenud, mis tekitab** muret tuleviku pärast. Näidates kohalolijaile statistikat eesti koolinoorte kohta, lisas Ungerson, et 84 protsenti kogu eestlastest põhikoolide lõpetanute arvust läheb edasi õppima gümnaasiumi.

Ta lisas, et siinsete eesti pedagoogide sooviks on täielik eestikeelne põhikool algkoolist gümnaasiumini välja

Romaani- ja kahe lasteraamatu kirjanik Helga Nõu nentis oma ettekandes, et millegipärast on eesti lastekirjandus võõrsil meie kirjastuste ja ka kirjanike poolt kahe silma vahele jäänud. Tulemuseks on, et mõned sobivad lasteraamatud on ammugi trükist otsas. Referent nentis, et mõnede ajalooliste sündmuste esitamine meie laste- ja noorsooraamatutes, nagu näit. Vabadussõda, paraku osutub lastele ebahuvitavaks-igavaks.

Helga Nõu leidis, et unarusse jäänud noorsookirjandus on see kõige tähtsam osa eesti kirjandusest võõrsil. Edasi vaatles kirjanik lasteraamatu toodangut kodumaal, ta leidis, et seal ilmuvad raamatud viimaste aastate jooksul on suhteliselt muutunud: kommunistlikku propagandat väikelaste raamatutes tema ei ole leidnud.

Sobivad oleksid siinsetele lastele ka vanad eesti muinasjutud Faehlmanni ja Kreuzwaldi kogudest kui ka tõlked H. C. Anderseni klassikalistest lugudest.

Järgnev referaat oli Rutt Eliaserilt, kes mõni aasta tagasi asus Rootsi elama oma õe juurde ja kelle vanemate kodus teatavasti omal ajal Tammsaare oli igapäevane külaline. Eliaser jutustas eesti koolinoorte passiivsest ja aktiivsest vastupanust, lippude heiskamistest, keelatud poliitilistest debattidest ja pärjapanemistest iseseisvusaegsetele ausammastele.

Neist asjust keegi ei rääkinud, küll aga kõnelesid sellest hiljem Voice of America ja Radio Liberty, lisas Rutt Eliaser.

Lõpuks nentis ta, et kõigele vaatamata on Eestis peamine kasvatus kodus ja et see eesti kodu pole veel kadunud ning et Eestis pole kuskil näha hooletusse jäänud last.

Eestlane oskab ka naerda, kusjuures referent tsiteeris „Pioneeride laulu" vemmalvarianti: „Pioneer ei karda hunti/ annab talle vastu lonti./ Aga karu kartma peab,/ seda igaüks meist teab' Komsomol ei karda karu./ teeb tal igatpidi säru,/ aga lõvi kartma peab,/ seda igaüks meist teab."

Viimasena andis noortepanel, mis koosnes ESTO-80 noortetoimkonna liikmetest esimehe Raivo Randesega eesotsas huvitava ülevaate kõigest sellest, mis tuleb „Noorte-Estol" korraldamisele. Noortelirituste teostamise organiseerimise toetuseks andis

Lensi Römmer 75-aastane

Stokholmi eesti teatritegevuse üks tähtsamaid alustalasid, näitleja, lavastaja ja dramatiseerija Lensi Römmer sai 18. detsembril 75-aastaseks. Sellest ajast on ligi kaks kolmandikku kulgenud lavategevuse tähe all.

Paguluses olles on Lensi Römmer lavastanud vähemalt kolmkümmend näidendit. Ligi kolmandik neist on ta oma dramatiseeritud. Lavastamine ja näitlemine on paguluse algusest tänapäevani toimunud tihedas koostöös abielukaaslase Edmar Kuusiga. Teatavaks tegevuse kõrgpunktiks oli teatrireis 1972. a. Torontosse Eesti Päevadele, kus esitati Lensi Römmeri lavastusel August Mälgu näidend „Valgus sinu käes".

Tema teatrisse sissepääsemine toimus 16-aastaselt, koolinoorte organisatsiooni teatriosakonnas. Mängiti O. Lutsu „Arusaamatut lugu". Näitejuhiks oli Karl Jungholz, kes siis ütles, et mingu Lensi teatrisse, seal olevat tal tulevikku. Pisut hiljem oli „Draamateatris" statiste tarvis, läks sinna ja jäigi teatritegevusega seotuks.

Edasi ta oli aasta Pärnus. Siis moodustasid „Draamateatri" näitlejad „Rändteatri" ja Lensi Römmer oli kaasas. Siis esines veel Paul Pinna „Rahvateatris", kust Priiti Põldroos viis ta „Töölisteatrisse", kuhu jäi kodumaalt lahkumiseni.

Paguluses tehtud töö puhul ta ütleb, et tal on õnne olnud, näitlejad on teda respekteerinud, ka vilumusega näitlejad, „vastuhakkajaid" on olnud nooremate amatööride hulgas, kel puudub kutseline teatri süstemaatiline koolitus.

Selle aja jooksul on muutunud teatritöö. Kui 1939. a. Rootsis oli teatris pealiskaudne teksti esitamines ja mängul polnud rõhku siis nüüd nõutakse ka tundeid, mis kehtib ka kergemate komöödiate kohta. Mida vanemaks ta on läinud, seda nõudlikumaks ta on muutunud. Nüüd tuleb noortele näitlejaile selgeks teha mitte ainult mida mängida, vaid ka kuidas seda teha. Ja kui nad hoolega tööd teevad, siis saavutavad nad selle pinna, millelt nad suudavad esineda.

EPL/A. MAGI

Eesti Komitee kingitusena 5000 krooni üle esimees Heinrich Mark.

EPL/KARIN SAARSEN

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 4. jaanuaril 1979 — Thursday, January 4, 1979

KIRIKUD

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Pulm
64 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

KOLMEKUNINGA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 7. jaanuaril kell 11 hommikul.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool kell 11 hommikul. Leerieelsed kell 11 hommikul.

JUMALATEENISTUS EESTI KODUS kell 3 p. l. Teenivad õp. O. Puhm ja õp. E. Pähn.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 14. jaanuaril kell 11 hommikul. Mängib Vaimuliku Orkestri ansambel.

ÕPETAJA KONETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kella 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Söderholm
177 Blantyre Ave., Scarboro,
Ont. M1N 2R6. Tel. 691-3184.

Laupäeval, 6. jaanuaril kell 7 õhtul PIIBLITUND. Kõneleb dr. M. Leesment.

Pühapäeval, 7. jaanuaril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb H. Söderholm. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühap., 7. jaan. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõneleb jutl. E. Saraoja. Issanda surma mälestamine.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 6—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 7. jaan. kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 hommikul JUMALATEENISTUS. Nõukogu tervitab, vokaalansambel „Gloria". Kell 6 õ. noorte tunnistused, noorte orkester.

Esmasp., 8. jaan. kuni pühap., 14. jaan. ALLINASS PALVENÄDAL.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St.,
Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.
kantseleis, telefon 921-9417.

Kristuse ilmumispühal, kolmekuningapäeval, KOLMEKUNINGAPÜHA JUMALATEENISTUS on pühap., 7. jaan. kell 1.30 p.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Sündmuste kalender

Kolmap., 10. jaan. kell 7.30 õ. Tartu College'is õpetaja Andres Tauli loeng „Prohvetid".

Uuendame tootust oma kodumaale

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimehe U. Petersoo läkitus

Kui vaadata tagasi aastavahetuse lävelt, siis on nagu raske piirata lähemat minevikku ainult ühe aasta vältusesse. Meie ühiskond — meie töö ja tegevus on peatamatu. Mällu kerkivad kõrgpunktid, mis aga ei ole kalendriaastaga piiratud. Kerkivad mällu Ülemaailmsed Eesti Päevad — kahed seljatага, kolmandad kavandamisel. Loendamatud kultuurilised üritused, noorsoo töö täienduskoolides ja gaidide-skautide ridades, suur panus mitme auhinnaga tähistatud Tallinna Paviljoni läbiviimisel, suvised rahvaüritused, kirikute aktiivsus, nii usulisel kui ka rahvuslikul pinnal — kõik see ja palju muud veel on panus mille üle eestlane võib uhkust tunda. Suurim tänu kuulub tegijatele, eriti neile kelledel ei tule mõttessegi küsida isiklikku autasu, kuid kelledel ikka ja alati on küllaltki anda oma isiklikust ajast — tihti rohkem kui seda julgeks keegi nende käest nõuda.

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas on osaliselt möödunud aastal vahetanud liikmeskonda. Heameel on näha meie kesk- ja võitlusorganisatsiooni liikmeskonna noorenemist. Sooviksin aga siinjuures öelda siirama tänu neile, kes viimastel valimistel loobusid kandideerimast, aga kes varemate pikkade aastate jooksul andsid tihti ennastsalgava panuse.

Meid kõiki ootab ees pinge- ja töörikas aasta. Kolm aastat tagasi alustas EKN, koos Läti, Leedu, Ukraina ja Valgevene keskorganisatsioonidega aktsiooni, mis muutus ülemaailmseks ja mille tulemusena valmis nõude-resolutsioon, 150 leheküljelise dokumentatsiooniga, dekoloniseerida Nõukogude Liit. Kuigi punaste nõudel seda Liitunud Rahvaste Organisatsioonis esialgu ametlikult vastu ei võetud, jätkavad nimetatud rahvaste keskorganisatsioonid kindlalt ja ühisel jõul seda ettevõtet kõigis riikides vabas maailmas. Meil on, vaatamata kõigile paljusid sõpru ja toetajaid lääne riikide valitsustes.

Vaadates kaugemale ette, me teame Olümpiamängudest, mis kavade kohaselt toimub 1980. a. Moskvas, purjetamise võistluste osaga Tallinnas. Meie protesteerime vabas maailmas selle vastu et N. Liitu lubatakse ironiseerivalt korraldada olümpiamänge — ühte suuremat demokraatia ja isikuõiguste sümbolit — rahvaste orjastamise tsentrumis, Moskvas. Meie tunneme uhkust ja au, et osa neist mängudest toimub meie rahva pealinnas, Tallinnas, kuid meie nõuame, et need peaks toimuma vabas Tallinnas. Säilitame külma rahu, sest me ei saa antud olukorras midagi muuta, kuid kasutame vaba maailma arvamust ja nõuame, et läänest saadetavad ajakirjanduse ja muude teadete agentuuride esindajad ei paneks Moskvas ega ka Tallinnas kinni oma silmi.

Astudes aastasse 1979, kinnitame taas oma rahvuslikku vaimu, uuendame tõotust mida oleme südames andnud oma kodumaale ning rahvale ja loodame Õigusesse mis on kõrgem kui inimene.

Soovin kõigile kaasmaalastele edu- ja õnnerikast Uut Aastat ja kindlat veenumust eesti maa ja rahva helgemasse tulevikku.

UDO PETERSOO

Tuleviku suhtes oleme optimistid

Kanada Eesti Võitlejate Ühingute Liidu esimehe K. Tori läkitus

Aasta 1978 oli K.E.V.Ü.L. tegevusrikas ja edukas. Meie vabadusvõitlus ja rahvuslik rinne on saanud uut jõudu ja uusi jõude. Toronto Eesti Võitlejate ühisrinne on tugevnenud uute liikmete juurde tulekuga.

Eriti rõõmustav on see, et ka Rootsis, selle aasta aprillis, asutati Eesti Sõjaveteranide Ühing.

See kõik näitab Eesti rahva tugevat tahet jätkata oma vabadusvõitlust.

Meie traditsiooniline Võidupüha pühitsemine, millega paari viimase aasta jooksul oli raskusi siin, peamiselt just koha ja aja valikul, on nüüd lõplikult lahendatud. Koostöös EKN esimehega saavutati kokkulepe Sihtasutus Seedrioru juhatusega iga aastaseks Võidupüha pühitsemiseks Seedriorul, koos Suviharja pidustustega.

Aprillikuul toimus esimene Balti Veteranide Liidu aastapeakoosolek, kus üksmeelselt otsustati laiendada Liidu tegevust. Balti Veteranide Liit asutati aastal 1977.

Augustis korraldati ühised Põhja-Ameerika Sõjameeste Suvepäevad Seedriorul. Osa võtsid läti ja leedu Veteranide üksused, Kanada ja USA ühingud. Nende pidustuste raamides korraldatud laskevõistlustest võttis osa hulk noori, kes näitasid täid tulemusi laskespordis. Liit on noori laskesportlasi alati toetanud, nii majanduslikult kui ka tehniliselt.

Praegu on käsil ettevalmistused K.E.V.Ü.L. 25 aastapäeva pühitsemiseks, eeloleval suvel. Käsil on ka Liidu ajakirja SÕDALASE erinumbri koostamine ja trükki toimetamine. Koos Ülemaalise Eesti Vabadusvõitluse keskusega teeme eeltöid Rootsis toimuva ESTO 1980. a. pidustuste heaks korraldamekuks.

Rahvuspoliitiliselt tahame kaasa aidata ja töötada koos kõikide rahvuslikkude organisatsioonidega. Meile on ääretult tähtis Vabariigi aastapäev, küüditamise aastapäev ja küüditatute mälestamine, Võidupüha ja Vabadussõja alguse aastapäeva tähistamine. Välispoliitilisel ala tööt ne koos teiste organisatsioonidega, kes taotlevad vabadust ikestatud rahvastele.

Tuleviku suhtes oleme optimistid.

Soovin kõikidele rahvuslikult mõtlevaile kaasmaalastele head omavahelist koostööd, usku tulevikku ja edu uuel aastal.

EAK ja Pensionäride Klubi ühine jõulukülaskäik Taara kodusse

Eesti Abistamiskomitee ja Eesti Pensionäride Klubi teostasid koos jõulueelse külaskäigu Taara puhkekodus olevaile eestlasile. Esimeselt oli igale puhkekodus viibijale kingitusümbrik, teise 22-liikmeline laulukoor laulis Leida Pilt'i juhatusel jõululaule puhkekodus peetaval jõulukoosviibimisel. Vaimuliku jõuluteemalise kõne pidas abipraost T. Nõmmik. Selle järel EAK esimees A. Sepa tervitas puhkekodu elanikke, keda on seal praegu 22 eestlast. Taara puhkekodu on aastaid olnud eesti vanadele koduks, kuna omanik ja üks õdedest on eestlased, kes olid külaskäigu puhul korraldanud kohvilaua, mille ajal laulukoor veelgi laulis.

Kuna kõigil polnud võimalik koosviibimsest osa võtta, siis abipraost T. Nõmmik külastas neid ja jagas soovijaile armulauda.

Montrealis tähistatakse Rahel Olbrei juubelit

Eesti Naisselts Montrealis korraldab neljapäeval, 18. jaan. 1979. a. Jaani kiriku seltskondlikes ruumes Rahel Olbrei — eesti lavatantsu looja — juubeli tähistamise õhtu. Esinevad Silvia Tael-Koppel ja Teet Koppel. Kogunemine kohvitassi juures alates 6.45, kava algus 7.30. Tere tulemast kõigile!

EESTI NAISSELTS MONTREALIS

Jõuluteenistused Hamiltonis ja Kitcheneris

Jõulud on meile rahu- ja perekonnapühadeks, mida veedetakse oma perekonna või sõprusringkonnas. Kuid seda võimalust polnud abipraost T. Nõmmik'ul, kes alustas möödunud neljapäeval reisimist mitme koguduse vahel, et toimetada kaasmaalastele usulisi teenistusi.

Ta alustas Taara puhkekodu jõulu-koosviibimisega, millele järgnes laulatus ja jõululaupäeval 3 jõulуteenistust — Hamiltonis, Torontos ja Kitcheneris. Esimese püha hommikul oli ta jällegi Torontos, ja samal päeval õhtupoolel Sudburys. Kuna Sudbury sõiduks sobivat lennu- ega rongiühendust ei olnud võimalik saada, võttis ta teekonna ette autol.

Hamiltonis ja Kitcheneris toimunud jõuluteenistustest võttis osa enamik seal asuvaid kaasmaalasi.

Hamiltonis jõuluõhtul kasutamiseks olev suur kirik, mis mahutab umbes 600 inimest, oli viimase kohani täidetud. Jõulumeeleolu loomiseks aitas palju kaasa Hamiltoni sega- ja gaidide ühendatud koor O. Kopvillemi juhatusel, 5 südamliku jõululauluga.

Jõulukõne pidas mõlemail teenistusel Usuteaduse Instituudi õpilane Toronto Vana Andrese koguduse liige Hans Kivi, kes oma jutluse aluseks oli võtnud Luuka evangeeliumi ptk. 20. Teenisid abipraost T. Nõmmik ja Hans Kivi. Kuna Kitcheneri kuulutuspunktis ei ole alalist organisti, siis andis oma lahke kaasabi seekord õp. E. Pähn'i abikaasa pr. Pähn, kes selleks puhuks Torontost kohale sõitis.

H. KIVI

Sissemurd Eesti Majja

Jõulueelsel neljapäevaõõl murti sisse Toronto Eesti Majas asuvasse H. Kivi reisibüroosse. Vargad murdsid sisse kõrvaluksest, mille raami nad purustasid. Vargad otsisid tõenäoliselt raha, kuna olid lahti murdnud lukustatud kapid, jättes puutumata arve- ja kirjutusmasinad. Ka olid tähele panemata jäänud valmis kirjutatud nimelised sõidupiletid ning kirjutuslaual olnud Taara vanadekodus asuvaile kaasmaalastele ettenähtud rahalised jõulukingitused, mis olid kirjutuslaual ümbrikuis.

Uue aasta otsused

Terve elu on otsast otsani täis otsustamisi. Kui võtakski kätte ja jätaks kõik otsustamised teiste teha, on ometi nii, et kõige laisemgi inimene ilma otsustamata läbi ei saa. Vähemalt nõnda palju tuleb otsustada pika magamisegi järele:

„Kas jääda veel voodisse või tõusta üles?" Seegi nõuab otsustamist.

Imelikul kombel hakkab inimene neid vähegi suuremaid otsustamisi ikka edasi lükkama, kuni ühel päeval on asjad nõnda kaugel, et rõhuvad sind päris hullupööra, nii et mõtled: nüüd — või ei ilal!

Ja see on aastavahetuse päev, kus järgmiseks aastaks kõik need otsustamised ette-plaanitseda tuleb, sest nõnda on komme ja kohus.

Et selles asjas nii öelda publikuga kontakti saada ja väikest uurimist teha, pöördusin vastavate küsimustega sõprade ja tuttavate poole. Gallupi-taoliseks ankeediks, saate aru ja võtsin küsida:

„Mis on teie uue aasta lubadused ja otsustused?"

Vana-onu Ott, kes nõnda parajasse ikka jõudnud on, et võiks juba pikemaks puhkuses jalad seinale panna ja jõudeelu nautima hakata, vastas kõhklevalt:

„Peaasi, mis uuel aastal otsustamist nõuab, on see, et kas minna pensionile või ei. Läheksin ju kiill, aga kodus jääd naisele ja kassile jalgu — kräunuvad ühtemoodi mõlemad ja käivad närvi peale, kui pikka aega ja aina pidevalt ligistikku ollema peab. Nõndasi on siis, et ei tea veel mitte."

Ja rohkem tema sellest asjast kõnelda ei tahtnud.

Koduperenaine Kaia teatas nii:

„Uueks aastaks lubada ei tea mina midagi. Eelmisel aastal lubasin suitsetamise maha jätta. Mis sest tuli? Näed ise, suitsetan kui korsten edasi. Otsustamist on vaja nõnda palju, et kas remontida elutuba ja värvida terve maja aknaraamid ise ära, või hoopis minna juhutöödele raha teenima ja lasta kõik ametimeestel valmis teha."

Noormees Norman käib norus näoga ringi ega tea, mida ette võtta:

„No kas järgmiselt aastal ära abielluda või kolida niisama oma tüdruku juurde elama — selles seisab küsimus!"

Ei, ta ei oska otsustada, kuigi nii vägevasti Hamletistiilis vastuse andis.

Teismeline Toomas arvab nii:

„Elu on ilus. Otsustamist vajab vaid see, et kas jääda koju elama — saab odavamalt läbi — või minna hoopis rändama, teisele kaldale ja võõrastele randadele. No küll sinna kisub! Ah, sõber, kes oskaks siin küll õige otsuse teha?"

Mina ka ei tea. Noortele inimestele nõu anda — sellega võib nii või teisiti viltu vedada ja kahetsus käib ikka selle otsuse poolt, mis just tegemata jäi.

Eesti Majas marsib koolipoiss Kutt, nägu murelik ja silm pilves:

„Otsustasin: uuest aastast peale tulen Eesti koolist ära! Muud tegemist on palju, ei jõua kõike. Kui jälle võtta teiselt poolt, siis kahju hakkab ka. Vahest on vahva, nalja saab, rahvatants ja tüdrukud... Pagan võtaks, no tuleks sellest aga kodus mammaga madinat ja taat kütaks naha päris tuliseks! Ei või, ei saa! Otsustatud — käin edasi, selle aastakese veel, ehk siis näib, selgub..."

Otsustatud, tehtud! Uus aasta võib tulla kõhklusteta.

Ja mida's see Riin, madaam Rivanool ise, või mis?

Luban uuel aastal sõnakuulelik olla ja oma Aadamale mitte vastu poriseda, vaid kõik käsud ja keelud sõnalausumata täita. Seda nii — kindlasti vist. Aga Aadam selle eest oma naist igas asjas ja alati aitama, kõik ta jutud ja lood igavesti ära jõudma kuulata ja oma tööd ei tohi tema mitte nõnda hirmsat moodi teha rabada, nagu kaoks aeg enneaegu käest või oleks maailmaots sootuks ligidal. See kõik peab käima selle lepingu ehk kontrakti esimese poolega kokku, sest muidu lähevad need algusegi asjad nulliks ega loe üldsegi mitte."

On siiski veel midagi, milleks uue aasta soovina oma tõsise lubaduse anda tahaksin: luban olla tähelepanelik kuulaja. Kogemusist kokku võttes tean, et inimesed enamikus armastavad rääkida enesest ja panevad vaevalt tähele või tunnevad tõsist huvi selle vastu, millest teine räägib.

Uue aasta otsus on tehtud, ainus küsimus on, kas selle täideviimine just nõndaviisi läheb

Kõigile teile aga, kes te oma kavatsusi, lubadusi ja soove ikka veel kindlaks määrata ei oska, soovin ma

HEAD UUT AASTAT JA SELGE PEAGA OTSUSTAMIST!

Teie RIIN RIVANOOL

Eesti lavastaja külalisena Soomes

KOTKA — Tallinna draamateatri pealavastaja Mikk Mikiver juhatas Kotka teatris eesti näitekirjanduse klassiku Eduard Vilde näidendit „Pisuhända". Mikk Mikiveri peetakse Eesti juhtivaks lavastajaks, keda peetakse ka heaks näitlejaks. Äsjasel Tallinna teatri Helsingi külaskäigu ajal esines ta Tshehhovi „Kolmes ões" keskse Versihini osas. Tema viimane osa on olnud kuningas Claudiusena Shakespeare'i draamas „Hamlet"; näidendit on ta ka ise varem lavastanud.

Mikk Mikiveri külalislavastajaks tulek Kotkasse on vastukülaskäiguks Väinö Lahti tööle Tallinnas, kus ta juhatas Eeva-Liisa Manneri näidendit „Põletatud oraanzh". Vilde näidendi olid soomlased ise valinud Mikiveri külaskäigulavastuseks.

Alzheeria president suri

ALZHIIR — Alzhiiris suri president Houari Boumedienne, kes oli praktiliselt diktaatorlike võimupiiridega, kuna põhiseaduse järele oli ta riigipea, sõjavägede ülemjuhataja, peaminister ja riigikaitse ülem. Boumedienne oli ainult 51-aastane ning suri erakordsesse kondiüdi ja verehaigusesse, olles enne surma pikemat aega meelemärkuseta. Presidendikohusetäitjaks jääb kuni uue presidendi valimiseni 53-aastane parlemendi esimees Rabah Bitat.

Houari Boumedienne võttis aktiivselt osa Alzheeria vabadusvõitlusest ning kõrvaldas oma rivaali Ahme Ben Bella vereta riigipöördega 1965. aastal. Ta oli oma maailmavaatelt pahempoolne ning temast kujunes aastate jooksul üks arengumaade ja araabia riikide mõjuvõimsamaid juhte.